

TILI- JA ISÄNNÖINTITOIMISTON TALOUSHALLINNON SÄHKÖIS- TÄMINEN

Sanna-Maria Jussila

Opinnäytetyö
Huhtikuu 2013
Liiketalouden koulutusohjelma

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Tampere University of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

JUSSILA, SANNA-MARIA: Tili- ja isännöintitoimiston taloushallinnon sähköistämisen

Opinnäytetyö 43 sivua
Huhtikuu 2013

Opinnäytetyön tavoitteena oli etsiä toimeksiantajalleni Tili- ja isännöintikeskus T.I.K. Oy:lle erilaisia vaihtoehtoja taloushallinnon sähköistämiseen, ja löytää heidän tarpeitaan vastaava ohjelmisto nykyisen Tikon-ohjelmiston tilalle. Tarkoituksena oli kartoittaa markkinoilla olevia ohjelmistotoimittajia ja vertailun ja analysoinnin avulla löytää toimeksiantajan tarkoituksia parhaiten palveleva ohjelmisto.

Uudella ohjelmistolla halutaan vastata asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin, ja kiristyvän kilpailutilanteen myötä ajankohtaiseksi on tullut miettiä sähköisiin toimintatapoihin siirtymistä. Lisäksi käytössä oleva nykyinen ohjelmisto ei vastaa enää toimeksiantajan tarpeita, sillä sähköistä taloushallintoa ei pystytä toteuttamaan sen avulla ilman lisäosien ostamista.

Työn teoriaosuudessa tutkittiin, mitä sähköinen taloushallinto on ja minkälaisia etuja ja haittoja se tuo mukanaan. Lisäksi perehdyttiin yleisesti tilitoimistoalaan ja sen vaatimuksiin, jotta saadaan laajempi kuva alasta. Teoriaosuuden jälkeen tutustuttiin ohjelmistotoimittajiin. Työ toteutettiin tutkimusluontoisesti havainnoimalla, haastattelemalla ja hyödyntämällä aikaisempia ohjelmistotutkimuksia ja -vertailuja. Ohjelmistovertailuun kuului myös tarjouspyyntöjen tekeminen, sillä hinta oli myös yksi valintakriteeri ohjelmistohankinnassa. Luottamuksellisuussyistä työssä ei esitetä tietoja saaduista tarjouksista. Tarjoukset ovat ainoastaan esitetty ja luovutettu toimeksiantajalle myöhempää käyttöä varten.

Vertailujen ja esikarsintojen jälkeen päädyttiin lopulta suosittelemaan toimeksiantajalle kahta ohjelmistoa: Netvisor ja Fivaldia. Kahteen vaihtoehtoon päädyttiin, koska ohjelmistokartoituksessa ei tullut vastaan yhtäkään ohjelmistoa, joka tällä hetkellä soveltuisi sellaisenaan toimeksiantajan käyttöön. Tarjoamalla Netvisor nykyisen Tikon-ohjelmiston rinnalla pystyisi toimeksiantaja päivittämään palvelutarjontansa sähköisiin palveluihin. Kysynnän kasvaessa riittävästi sähköisen taloushallinnon osalta siirryttäisiin yrityksessä käyttämään ainoastaan Fivaldia.

Asiasanat: sähköinen taloushallinto, ohjelmisto, tilitoimisto

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Bachelor of Business Administration

SANNA-MARIA JUSSILA:

Implementation of Electronic Financial Management in an Accounting and Property Management Office

Bachelor's thesis 43 pages

April 2013

This thesis was commissioned by an accounting and property management office called Tili- ja isännöintikeskus T.I.K. Oy. The aim of this thesis was to find a suitable software option for this client company to replace their current software. The client company's existing software is called Tikon. New software will help them to introduce electronic financial management in the company. The software suppliers in the market area were first studied, and then, with help of analysis and comparison, the most suitable software solution for the company was found.

Recently, customers' needs have changed and the competitive situation escalated, so the client company has begun to consider the electronification of its business. In addition, the current software cannot handle electronic financial management without the purchase of add-ons.

The theoretical part of the thesis is based on electronic financial management and what advantages and disadvantages it brings with it. In addition, the accounting firm area were studied more generally, especially its current challenges, in order to get a broader picture of the field of business before starting the project. After the theoretical part, software suppliers were investigated. The project was carried out using systematic research methods: observing, interviewing and utilizing the findings of earlier studies and comparisons about software. One of the criteria for the software acquisition was price, so that is why tenders were also sent. For reasons of confidentiality, the thesis does not provide information about the offers received; these have been presented and delivered to the client company only, for later use.

Finally, to the client company were decided to recommend two software packages: Netvisor and Fivaldi. The reason why two software programmes were recommended is the fact that none of the software investigated was suitable for the client as such. Introducing Netvisor together with the existing software Tikon would enable the client to make start on offering electronic services. As demand grows for electronic financial management, the company would change over to using only Fivaldi.

Key words: electronic financial management, software, accounting company

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TOIMEKSIANTAJA	7
	2.1 Toimeksiantajan esittely	7
	2.2 Toimeksiantajan toimialan kuvaus	7
3	SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO.....	9
	3.1 Sähköisen taloushallinnon määritelmä	9
	3.2 Sähköisen taloushallinnon vahvuudet ja mahdollisuudet	10
	3.3 Sähköisen taloushallinnon heikkoudet ja uhat.....	12
4	SÄHKÖISEN TALOUSHALLINNON PROSESSIT	15
	4.1 Myyntilaskut	15
	4.2 Ostolaskut	16
	4.3 Matka- ja kululaskut	16
	4.4 Maksuliikenne.....	17
	4.5 Kirjanpito	18
	4.6 Kontrollit.....	20
	4.7 Raportointi ja arkistointi	21
5	OHJELMISTOVAIHTOEHTOJEN ESITTELY	24
	5.1 Econet	24
	5.2 Fivaldi	24
	5.3 Lemonsoft	25
	5.4 Maestro	26
	5.5 Netvisor.....	27
	5.6 ProCountor.....	27
	5.7 Tikon.....	28
6	OHJELMISTON VALINTAPROSESSI	30
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	36
	LÄHTEET.....	41

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tavoitteena on löytää toimeksiantajalle erilaisia vaihtoehtoja taloushallinnon sähköistämiseen. Työn tarkoituksena on kartoittaa pienelle tilitoimistolle soveltuvia markkinoilla olevia ohjelmistovaihtoehtoja, ja toimeksiantajan tarpeet huomioiden löytää heitä parhaiten palveleva ohjelmisto, jolloin nykyisestä ohjelmistosta luovuttaisiin. Uuden ohjelmiston avulla toimeksiantaja voi jatkossa tarjota asiakkailleen uusia palveluita, luoda uusia asiakassuhteita sekä parantaa nykyisten asiakkaiden tyytyväisyyttä. Kirjanpidon tekeminen tilitoimistossa nopeutuu sähköistymisen myötä. Sen lisäksi työtehtävät jakaantuvat aikaisempaa tasaisemmin kuukauden aikana, jolloin kirjanpitäjälle jää aikaa paremmin esimerkiksi asiakkaiden neuvontaan.

Opinnäytetyöni lähtökohta on oma kiinnostukseni sähköiseen taloushallintoon ja markkinoilla oleviin ohjelmistoihin, sekä toimeksiantajan tarve lähteä kehittämään sähköisiä palvelujaan. Olen kerännyt kokemusta eri ohjelmistojen käytöstä koulun, työharjoittelun ja kesätyön kautta ja huomannut ohjelmiston olevan merkittävässä roolissa työn sujumisen kannalta. Hyvä ohjelmisto nopeuttaa työntekoa ja tekee työn tekemisestä mielekkäämpää.

Työ toteutetaan tutkimusluontoisesti ja kvalitatiivisesti, koska tarkoitus on tehdä vertailuja eri ohjelmistovaihtoehtojen välillä ja löytää ohjelmisto, joka täyttää toimeksiantajan vaatimukset ohjelmiston ominaisuuksista ja käytettävyydestä. Aion kerätä tietoa havainnoinnin ja analysoinnin kautta, haastatteleamalla toimeksiantajaa ja käyttämällä aikaisemmin tehtyjä ohjelmistotutkimuksia ja -vertailuja.

Toimeksiantajani on jo aikaisemmin ottanut käyttöön sähköiset palvelut isännöintipuolella, mutta kirjanpitoasiakkaiden osalta tilanne ei ole toistaiseksi edennyt, koska siirtyminen sähköiseen taloushallintoon ei onnistu nykyisellä ohjelmistolla ilman lisäosien ostamista. Nykypäivänä kuitenkin monet asiakkaat vaativat sähköisiä palveluja ja kilpailutilanteen kiristyessä entisestään on toimeksiantaja kokenut aiheelliseksi tarttua haasteeseen ja lähteä sähköistämään taloushallintoansa palvelukseksi asiakkaitaan jatkossa entistä monipuolisemmin ja paremmin. Valittua ohjelmistoa ei kuitenkaan oteta käyttöön tämän työn puitteissa, sillä nykyinen ohjelmisto on vielä yrityksellä käytössä jonkin aikaa.

Opinnäytetyön teoriaosassa tuon esille tietoa sähköisestä taloushallinnosta, sen tuomista vahvuuksista, mahdollisuuksista, heikkouksista ja uhista. Edut ja haitat on syytä tuntea hyvin ennen uuteen toimintatapaan siirtymistä, jotta mahdolliset riskit pystytään minimoimaan. Tämän lisäksi on tärkeää tietää, kuinka sähköistyminen muuttaa taloushallinnon prosesseja, jotta voidaan lähteä organisoimaan uudelleen käytössä olevia työmenetelmiä. Tilitoimistoala on hyvä myös tuntea ennen käytännön osuuteen siirtymistä, jotta valintaprosessissa voidaan ottaa huomioon myös alan tulevaisuuden näkymät ja vaatimukset.

Työn käytännön osuudessa tutustun paremmin työhön valittuihin ohjelmistoihin ja lähdän toteuttamaan valintaprosessia vaihe vaiheelta hyödyntäen aiheeseen liittyvää kirjallisuutta. Työn lopuksi pohdin prosessia kokonaisuutena ja sen onnistumista alussa määritettyyn tavoitteeseen ja tarkoitukseen nähden. Johtopäätöksissä ja pohdinnassa otan kantaa myös työn teoreettisiin lähtökohtiin ja pohdin, kuinka hyvin ne tukevat työni käytännön osuutta.

2 TOIMEKSIANTAJA

2.1 Toimeksiantajan esittely

Työn toimeksiantajana on tamperelainen, alun perin perheyriydykseksi perustettu, Tili- ja isännöintikeskus T.I.K. Oy, joka sijaitsee Hervannassa. Yritys on perustettu vuonna 1980 ja tällä hetkellä siellä työskentelee kuusi työntekijää. Toimitusjohtajana toimii Raili Hannus. (Tili- ja isännöintikeskus T.I.K. Oy 2012.)

Tili- ja isännöintikeskus tarjoaa tilitoimisto-, isännöinti- ja tilintarkastuspalveluita. Alusta lähtien yritys on myynyt isännöinti- ja kirjanpito palveluita. Vuonna 2000 palveluvalikoimaa laajennettiin HTM-tilintarkastuksiin. (Tili- ja isännöintikeskus T.I.K. Oy 2012.) Tili- ja isännöintikeskuksen asiakkaita ovat pääasiassa pk-yritykset, erityisesti pienet toiminimet, erilaiset yhdistykset ja asunto-osaakeyhtiöt.

2.2 Toimeksiantajan toimialan kuvaus

Tilastokeskuksen (2008) toimialaluokituksessa kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelu toimialaluokkaan kuuluvat muun muassa kirjanpito, palkanlaskenta, alv-laskenta, reskontrat, verotukseen liittyvät asiat ja tilinpäätöksen laadinta. Tilitoimistojen palvelutarjonta on lisääntynyt koko ajan ja se voi sisältää myös monenlaisia muita palveluita kuin edellä mainitut (Metsä-Tokila 2009, 8). Esimerkiksi nykypäivänä monet asiakkaat näkevät tärkeänä konsultointipalvelun, jolloin he voivat keskustella tilitoimiston edustajan kanssa omasta liiketoiminnastaan ja sen kehittämistä (Mäkinen & Vuorio 2002, 49–50).

Liike-elämän palvelut ovat kysytyjä eikä taantumakaan ole tuntunut hidastavan sitä. Toimiala on kasvanut länsimaissa jo noin 30 vuoden ajan ja sen on ennustettu jatkavan kasvua edelleen. (Metsä-Tokila 2009, 9.) Yhä useammassa yrityksessä taloushallinnon palvelut ulkoistetaan. Suuren markkinakasvun vuoksi tilitoimistot pakotetaan laajentamaan palveluita ja erikoistumaan, sillä nykyisin jokainen tilitoimisto on hyvä kirjanpidossa ja veroasioissa, eikä se enää riitä tässä kilpailutilanteessa. (Mäkinen & Vuorio 2002, 44.)

Tietotekniikan myötä on mahdollistunut se, että paperiton kirjanpito on vähentymässä eikä se näin ollen ole enää erillinen työvaihe vaan osa suurempaa kokonaisuutta. Tietoa pystytään hyödyntämään paremmin, koska tekniikan kehittymisen myötä se ei enää sido ketään yhteen paikkaan, kun tietoihin ja raportteihin päästään käsiksi mistä vain pelkän Internet-yhteyden avulla. Alan kehityssuunta on selvästi Internetin kautta tarjottavissa ohjelmistoissa ja sähköisissä arkistoissa. Erityisesti pienillä toimistoilla alkaa olla epävarma asema markkinoilla, joka asettaa heille paineita palvelujen sähköistämiseen. Sähköistäminen luo etuja, sillä rutiinityön vähetessä tilitoimistot pystyvät monipuolistamaan palvelujaan ja vastaamaan paremmin kovaan kilpailuun. (Metsä-Tokila 2009, 41–42.)

Tilitoimistojen on syytä siirtää katse tulevaisuuteen, sillä ajattelumalli siitä, että aina tulee olemaan paperisen kirjanpidon haluavia pieniä yrityksiä, ei vie liiketoimintaa pitkälle. Markkinoille tulee koko ajan uusia tuorein ajatuksin perustettuja tilitoimistoja, jotka pystyvät vastaamaan kysyntään ja vievät lopulta asiakkaat. (Mäkinen & Vuorio 2002, 44–46.)

3 SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO

3.1 Sähköisen taloushallinnon määritelmä

Sähköinen eli digitaalinen taloushallinto voidaan määritellä useilla eri tavoilla. Vuosituhannen vaihteessa yleisesti puhuttiin paperittomasta kirjanpidosta. Yhden määritelmän mukaan sähköinen taloushallinto on yrityksen eri toimintojen automatisointia ja suorittamista sähköisesti. (Lahti & Salminen 2008, 19.) Sähköisestä taloushallinnosta voidaan puhua myös silloin, kun se tehostaa yrityksen taloushallintoa, mahdollistaa töiden uudelleen järjestämisen ajasta ja paikasta riippumatta ja alentaa kustannuksia (Suomen Yrittäjät 2013).

Sähköinen taloushallinto on kokonaisuus, jossa eri osa-alueet tukevat toisiaan. Näitä osa-alueita ovat muun muassa laskujen kierrätys, viranomaisilmoitusten tekeminen sähköisesti, sähköisesti hoidettu maksuliikenne ja automatisoidut tiliöinnit. (Suomen Yrittäjät 2012.) Sähköisen taloushallinnon tarkoituksena on käsitellä kaikki taloushallintoon ja kirjanpitoon liittyvä materiaali mahdollisimman automaattisesti ja ilman paperisia tositteita (Helanto ym. 2013, 28).

Sähköinen taloushallinto on nykyaikainen vaihtoehto hoitaa taloushallinnon tehtävät. Laatu- ja tehokkuusvaatimukset ovat kasvaneet koko ajan ja esimerkiksi verkkolaskutus on yleistynyt merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Sähköinen taloushallinto ei ole pelkästään laskujen käsittelyä, kuten joskus on ajateltu, vaan taloushallinnon asioiden kokonaisvaltaista hoitamista sähköisin menetelmin. Kokonaisvaltaisuus tarkoittaa esimerkiksi verkkolaskujen käsittelyn lisäksi konekielistä tilioteaineistoa, viranomaisilmoitusten lähettämistä sähköisesti ja kirjanpidon sähköistä arkistointia. (Helanto ym. 2013, 13–14.)

Taloushallinnon avulla yritys seuraa taloudellisia tapahtumia, jotta se voi raportoida liiketoiminnastaan sidosryhmilleen. Eri sidosryhmien perusteella taloushallinto voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen laskentatoimeen. Ulkoisella laskentatoimella tarkoitetaan yleistä taloushallintoa, jonka avulla annetaan tietoa esimerkiksi viranomaisille, omistajille, työntekijöille, asiakkaille ja yhteistyökumppaneille. Sisäinen laskentatoimi puolestaan on tarkoitettu lähinnä yrityksen johdon käyttöön. (Lahti & Salminen 2008, 14.)

Taloushallintoa voidaan miettiä ainakin kahdella eri tavalla. Ensimmäiseksi taloushallinto voidaan määritellä järjestelmäksi, joka koostuu eri komponenteista, jotka tuottavat yhdessä haluttua tietoa. Näitä komponentteja ovat esimerkiksi laitteistot, ohjelmistot, tulosteet ja ihmiset. Strategisella tasolla tarkasteltuna taloushallinto puolestaan on yrityksen tukiprosessi, joka koostuu pienemmistä palasista, kuten esimerkiksi ostolaskuprosessista, myyntilaskuprosessista, maksuliikenteestä, pääkirjanpito prosessista ja arkistoinnista. (Lahti & Salminen 2008, 14–16.)

3.2 Sähköisen taloushallinnon vahvuudet ja mahdollisuudet

Sähköisessä taloushallinnossa on monenlaisia etuja verrattuna perinteiseen taloushallintoon. Sähköisen taloushallinnon etuja ovat esimerkiksi taloushallinnon prosessien tehostumin ja nopeutuminen organisaatiossa keskimäärin 30–50 prosentin verran. Arvio perustuu koko taloushallinnon prosessiin sisältäen myös henkilöstön osuuden, joka osallistuu taloushallinnon työvaiheisiin. Saavutettuun tehokkuuteen vaikuttaa ennen kaikkea taloushallinnon integroituminen, jolloin työvaiheiden määrä vähenee tiedon siirtyessä järjestelmässä eteenpäin välittömästi tallentamisen jälkeen. Tehokkuuden parantamisen myötä saadaan aikaan esimerkiksi kustannussäästöjä työvoimatarpeen vähentyessä ja arkistointitilarpeen pienentyessä. Sähköistymisellä saadaan myös parannettua toiminnan laatua ja vähennettyä virheiden määrää muun muassa automaation avulla. (Lahti & Salminen 2008, 27–29.)

Toimintojen sähköistymisen etuna voidaan nähdä myös se, että laskut ovat nopeammin perillä, kun ne toimitetaan sähköisesti eikä normaalina paperilaskuna. Ylipäättänsä koko laskun käsittelyprosessi nopeutuu, kun sähköinen lasku saadaan suoraan kirjattua järjestelmään ilman ylimääräisiä toimenpiteitä. (Suomen Yrittäjät 2012.) Samalla myös virheiden määrä vähenee oleellisesti, koska järjestelmä hoitaa monet työvaiheet sen sijaan, että työntekijä tallentaisi ne manuaalisesti järjestelmään (Lahti & Salminen 2008, 28).

Reaaliaikainen raportointi on nykypäivän kilpailutilanteessa ensiarvoisen tärkeää, jotta liiketoiminnassa voidaan reagoida nopeasti asioihin. Lisäarvonsa tähän tuo myös ajasta ja paikasta riippumattomuus, koska esimerkiksi raportteja pääsee katsomaan mistä tahansa pelkän Internet-yhteyden avulla. (Lahti & Salminen 2008, 28.)

Internetissä toimiva taloushallinnon ohjelmisto myös alentaa kustannuksia ja ohjelmistoylläpidon tarvetta, kun päivityksistä, varmuuskopioinneista ja teknisestä ylläpidosta ei tarvitse huolehtia, vaan ne sisältyvät ostettuun palveluun. Nykyään sähköiset ohjelmistot tarjotaan lähinnä kuukausimaksullisena palveluna. Tämä mahdollistaa ohjelmiston hankinnan jopa pienille tilitoimistoille, sillä aikaisemmin niiden hankkiminen vaati suuria rahallisia investointeja, joihin oli varaa lähinnä suuremmilla yrityksillä. (Helanto ym. 2013, 14, 17, 20.)

Sähköinen taloushallinto on myös ympäristöystävällisempää kuin perinteisesti suoritettu taloushallinto, sillä sähköinen taloushallinto vähentää päästöjen määrää muun muassa kuljetuksen ja paperinkulutuksen vähenemisen vuoksi. Toistaiseksi Suomessa lähetetään arviolta 350–380 miljoonaa laskua paperisena. Vuosittain laskuja kulkee yhteensä noin 400 miljoonaa. Säästöä saadaan aikaan myös sähkölaitteiden kulutuksen ja arkistointitilan vähenemisen avulla. (Lahti & Salminen 2008, 29.)

Uudella toimintamallilla voidaan nostaa myös yrityksen taloudellista arvoa ja profiilia markkinoilla. Tilitoimistolla on uudistuksen jälkeen mahdollisuus myydä asiakkailleen entistä enemmän kokonaisvaltaista palvelua pelkän tallennustyön sijaan. Asiakkaita pystytään palvelemaan samaan aikaan enemmän ja entistä paremmin, mikä vuorostaan parantaa tilitoimistojen asiakaskannattavuutta. Työnkuvan muuttuessa tilitoimistotyö tarjoaa enemmän haasteita ja saattaa houkutella jatkossa alalle nuoria työntekijöitä, jotka haluavat kehittää omia taitojaan taloushallinnon alalla. (Helanto ym. 2013, 18.)

Sähköisen taloushallinnon tarjoaminen helpottaa usein tilitoimiston uusasiakashankintaa, kun tilitoimisto pystyy tarjoamaan nykyaikaista palvelua ja panostamaan asiakassuhteeseen perinteisen kirjanpitytyön sijaan. Sähköinen toimintamalli helpottaa myös palvelemaan kaukanakin olevia asiakkaita. (Helanto ym. 2013, 21.)

Kirjanpitäjän näkökulmasta tallennustyö vähenee muun muassa automaattisten oletustiliöintien kautta ja ennustettavuus paranee kuukausittaisen työn tasaantumisen vuoksi. Näin ollen kirjanpitäjä pystyy keskittymään asiantuntijatyöhön, jolloin asiakas saa suurempaa hyötyä tilitoimiston palvelusta. (Helanto ym. 2013, 14–15.) Tilitoimiston siirtyminen sähköiseen taloushallintoon mahdollistaa myös palvelutarjonnan laajentamisen esimerkiksi asiakkaille tarjottavien neuvontapalveluiden avulla (Helanto ym. 2013, 62).

Ohjelmiston yhteiskäyttö asiakkaan kanssa helpottaa myös tilitoimiston ja asiakkaan välistä työnjakoa. Näin sekä asiakas että kirjanpitäjä välttyvät turhilta ja päällekkäisiltä työvaiheilta ja ajankäyttöä saadaan tehostettua. (Helanto ym. 2013, 14.) Sähköisen taloushallinnon ohjelmiston avulla myös tiedonhaku nopeutuu, sillä sähköisestä arkistosta on helppoa löytää hakuehtojen avulla esimerkiksi tietty tosite tai lasku mappien selailun sijaan. Tämä helpottaa myös tilintarkastajan työtä, kun kaikki tiedot löytyvät samasta järjestelmästä ja raporttien kautta voidaan suoraan porautua tositteelle saakka. (Helanto ym. 2013, 15.)

Asiakkaat arvostavat osaavan tilitoimiston palveluita. Taloushallinnon ollessa lakisääteistä on palveluiden kysyntä myös jatkuva. Tämän vuoksi on perusteltua ajatella, että asiakkaita riittää tilitoimistoille tulevaisuudessakin. (Metsä-Tokila 2009, 47.) Tilitoimiston ei kuitenkaan mielestäni kannata tyytyä siihen tietoon, että asiakkaita riittää jatkossakin, vaan sen tulee uudistua ja viedä liiketoimintaa koko ajan eteenpäin pitääkseen nykyiset asiakkaat tyytyväisenä tulevaisuudessa ja saadakseen luotua uusia asiakassuhteita. Asiakkaiden tyytymättömyys johtaa tilitoimiston vaihtamiseen, koska kilpailu tilitoimistoalalla on kovaa ja uusia tilitoimistoja syntyy koko ajan, jolloin tilitoimiston vaihtaminen on asiakkaalle hyvin helppoa.

3.3 Sähköisen taloushallinnon heikkoudet ja uhat

Sähköisen taloushallinnon yksi merkittävä haitta on kehityksen hitaus. Suurin ongelma on ollut pienten yritysten haluttomuus hyödyntää tietotekniikkaa. Nyt kuitenkin painetta nopeampaan kehitykseen synnyttävät puolestaan suuret yritykset, jotka ovat jo siirtyneet paperittomaan kirjanpitoon eivätkä halua enää vastaanottaa paperisia laskuja pieniltäkään yhteistyökumppaneilta. (Metsä-Tokila 2009, 41.) Kehityksen hitauteen on vaikuttanut myös sähköisyyden avulla saatava kustannussäästö, joka jää usein pieneksi eli lähinnä postitus- ja tulostuskulujen suuruisiksi. Asiakas myös usein maksaa laskunsa samassa ajassa oli kyseessä sitten verkkolasku tai paperinen lasku, joten verkkolaskun hyöty jää siinäkin mielessä pieneksi. (Lahti & Salminen 2008, 74.)

Yhä useammat asiakkaat vaativat tilitoimistolta sähköistä taloushallintoa, joten sen puuttuessa tilitoimiston uhkana voivat olla asiakasmenetykset. Huomioon täytyy kuitenkin ottaa ne tilitoimiston asiakkaat, jotka eivät ole halukkaita siirtymään sähköiseen

toimintatapaan, vaan haluavat pitäytyä edelleen perinteisessä palvelumallissa. Valittavan ohjelmiston tulee siis pystyä tarjoamaan mahdollisuus myös tähän. (Helanto ym. 2013, 17–18.)

Sähköiseen taloushallintoon siirtymistä tukee tieto siitä, että tilitoimiston asiakkaat kaipaavat tietoa yrityksensä tilasta erityisesti nykyisen taloustilanteen vuoksi. Asiakastytyväisyys kärsii, jos asiakas saa tarvitsemansa raportit viiveellä, eivätkä reskontrat ole ajan tasalla koko ajan. Paperisella kirjanpidolla laskujen ja kuittien kirjaus voidaan aloittaa vasta kuukauden päätyttyä. Tilitoimiston asiakkaat toimittavat materiaalina usein samoihin aikoihin, jolloin kirjanpitäjän työt kasaantuvat, eikä kuukauden kirjanpito välttämättä valmistu erityisen nopeasti. (Helanto ym. 2013, 13.)

Järjestelmien sähköistyminen on vähentänyt virheiden määrää automatisoinnin avulla, mutta se voidaan todeta myös heikkoudeksi, sillä järjestelmien tuottamien virheiden korjaus voi olla monimutkainen prosessi, kun virheet integroituvat useaan paikkaan samaan aikaan (Lahti & Salminen 2008, 28).

Oikealla ohjelmistotoimittajan valinnalla yritys voi vähentää riskejä. Näitä riskejä voidaan minimoida valitsemalla sellainen toimittaja, jolla on halu kehittää omaa ohjelmistoaan koko ajan. Myös tukipalveluiden hintaa tulisi arvioida kriittisesti, sillä näissä voi olla suuriakin eroja eri toimittajien välillä. Tietoturva on myös sähköistämisen myötä noussut ensiarvoisen tärkeäksi, joten ohjelmistotoimittajan on tärkeää huomioida tietoturva ja hallita siihen liittyvät riskit. (Helanto ym. 2013, 19.) Tietoturvaongelmia voi yhtä lailla ilmetä myös esimerkiksi silloin, kun posti toimittaa laskun väärään osoitteeseen tai lasku joutuu muulla tavalla väärän ihmisen käsiin (Mäkinen & Vuorio 2002, 104). Mielestäni tietoturva on noussut keskusteluihin kunnolla vasta Internetin yleistymisen ja palveluiden sähköistymisen myötä, vaikka todellisuudessa tietoturvaongelmia on ollut olemassa jo paljon sitä aikaisemminkin. Ennen tietoturvaongelmat olivat kuitenkin suhteessa paljon pienempiä, mutta Internet on saanut aikaan sen, että myös ohjelmistotoimittajien on otettava kantaa ja hallittava tällaiset riskit mahdollisimman hyvin.

Työn tehostuminen sähköisen taloushallinnon myötä nostaa esille tilitoimiston hinnoittelumallin. Vaarana esimerkiksi tuntiperusteisessa hinnoittelussa on se, että tehokkuuden parantuminen menee hukkaan, kun asiakkaan tunti-laskutus pienenee. Paras tilanne

on se, kun sekä tilitoimisto että asiakas hyötyvät hinnoittelumallista. Tilitoimiston kannalta usein esimerkiksi kiinteä tai tositeperusteinen hinnoittelu on parempi valinta kuin tuntiperusteinen hinnoittelu. (Helanto ym. 2013, 18, 22.)

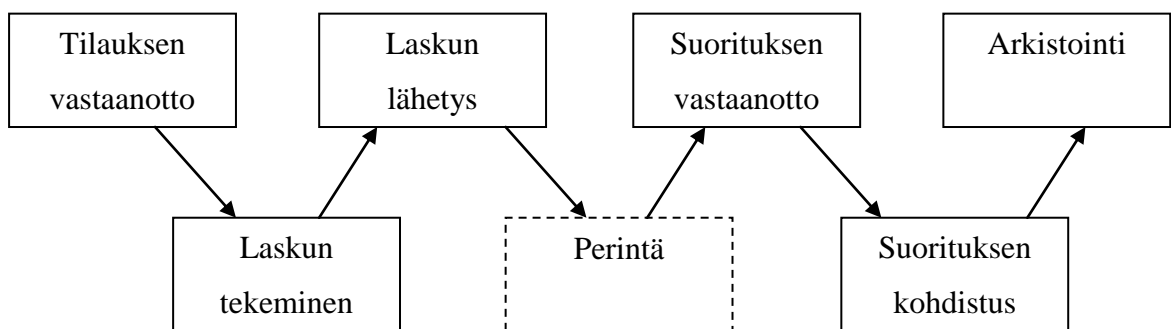
Sähköinen taloushallinto muuttaa prosesseja ja edellyttää kirjanpitäjältä uusien työtapojen opettelua, koska vanhojen työtapojen siirtäminen suoraan sähköiseen taloushallintoon ei johda hyvään lopputulokseen. Erityisesti täsmäytystyön merkitys nousee prosessien automatisoinnin takia. (Helanto ym. 2013, 17.) Nämä edellä mainitut asiat on mielestäni tärkeää ottaa huomioon, kun suunnitellaan uuden ohjelmiston käyttöönottoa. Henkilökunnan koulutukseen on uhrattava aikaa ja rahaa, jotta ohjelmistosta saadaan mahdollisimman suuri hyöty tulevaisuudessa. Myös kirjanpitäjän työtehtävien muuttuminen vaatii sopeutumista ja ohjausta eikä uusien työtapojen oppiminen tapahdu hetkessä.

4 SÄHKÖISEN TALOUSHALLINNON PROSESSIT

4.1 Myyntilaskut

Vuosittain lähetetään noin 400 miljoonaa laskua ja niistä joka kymmenes lähetetään sähköisesti. Sähköisesti lähetettävät myyntilaskut toimitetaan vastaanottajalle joko pankkien tai muiden operaattoreiden välityksellä verkkolaskuna. Laskut ohjautuvat tu-
lostuspalveluun mikäli saaja ei voi vastaanottaa laskua sähköisesti. (Lahti & Salminen 2008, 74, 85.)

Myyntilaskutus on yritykselle hyvin merkittävä toiminto, sillä se näkyy asiakkaille ja on osa yrityksen imagoa. Jos siinä ilmenee virheitä, voi yrityksen maksuvalmius jopa pahimmassa tapauksessa vaarantua. Myyntilaskutuksen kokonaisprosessi koostuu useasta eri työvaiheesta, kuten esimerkiksi laskun laatimisesta, laskun lähettämisestä, arkistoinnista ja myyntireskontrasta. (Lahti & Salminen 2008, 73–74.) Myyntilaskuprosessin vaihteita on havainnollistettu kuviolla 1.

KUVIO 1. Myyntiprosessi (Mäkinen & Vuorio 2002, muokattu)

Myyntilaskujen sähköistyminen näkyy muun muassa työvaiheiden vähenemisellä ja automatisoinnilla. Esimerkiksi ohjelmistojen kautta saadaan tallennettua valmiiksi tili-numeroita, joiden avulla laskut kirjautuvat kirjanpitoon automaattisesti. (Mäkinen & Vuorio 2002, 93.)

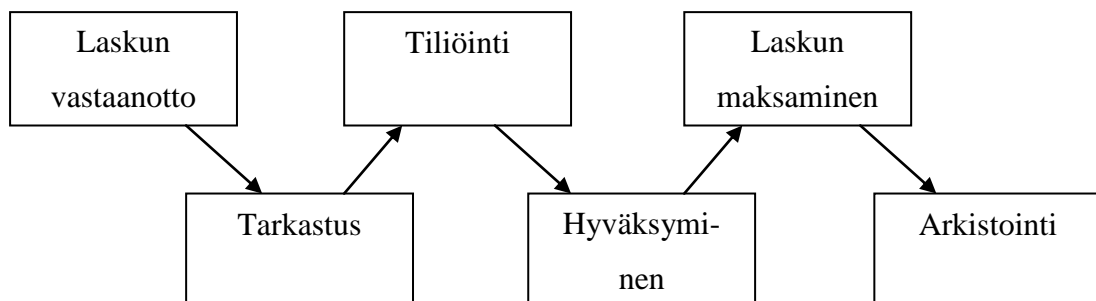
Mäkinen ja Vuorio (2002, 95) mainitsevat erityisen kustannustehottomaksi vanhanai-
kaisen laskutuksen, jolloin ensin tilaus kirjataan ylös kynällä tai sähköisesti, sen jälkeen tehdään lähete, joka lähtee tilauksen mukana asiakkaalle. Tästä parin viikon päästä lähe-

tetään vasta itse lasku. Edellä kuvattu prosessi olisi mahdollista kuitenkin tehdä yhdellä ja samalla dokumentilla sähköisessä muodossa. (Mäkinen & Vuorio 2002, 95.)

4.2 Ostolaskut

Ostolaskut vievät yrityksen talousosaston resursseja eniten ja sen vuoksi toiminnon tehostamista ja automatisointia on syytä miettiä. Tällä hetkellä kaikista laskuista sähköisenä verkkolaskuna toimitetaan ainoastaan noin 10 prosenttia. Ostolaskujen sähköistämällä saadaan nopeutettua laskujen läpimenoaikaa ja tehostetaan niiden käsittelyä ja kierrätystä. (Lahti & Salminen 2008, 48, 50.)

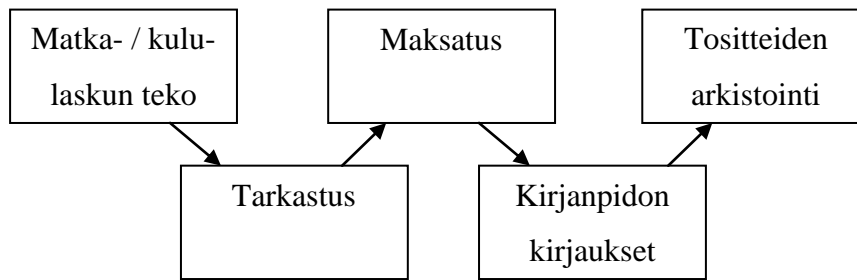
Ostolaskuprosessi voidaan jakaa seuraaviin osa-alueisiin: laskun vastaanotto, tarkistus, hyväksyntä, maksatus ja arkistointi. Prosessi käynnistyy ostolaskun vastaanottamisesta ja päättyy maksatukseen ja arkistointiin. Ennen kuin ostolaskuprosessi voi käynnistyä suoritetaan ostoehdotus, tilaus ja tavarantoimitus. (Lahti & Salminen 2008, 48–49.) Ostolaskuprosessin kulkua on havainnollistettu kuviossa 2.

KUVIO 2. Ostolaskuprosessi (Mäkinen & Vuorio 2002, muokattu)

4.3 Matka- ja kululaskut

Matka- ja kululaskuja voidaan tehdä muun muassa korvattavista kilometreistä, päivärahoista, hotelli- ja majoituskuluista, pysäköinti- ja kulkuneuvokuluista, neuvottelu- ja edustuskuluista, sekä toimisto- ja kahvitarvikehankinnoista (Lahti & Salminen 2008, 93). Matka- ja kululaskuprosessin vaiheet löytyvät kuviosta 3.

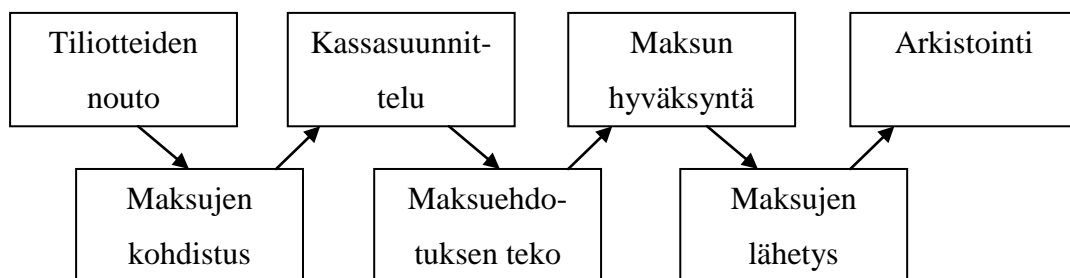

KUVIO 3. Matka- ja kululaskuprosessi (Lahti & Salminen 2008, muokattu)

Hyvät kontrollit korostuvat erityisesti matka- ja kululaskuissa, sillä työntekijöiden pienhankinnat sekä matka-, edustus- ja kokouskulut ovat usein merkittävä kuluerä organisaatiolle. Väärinkäytöksiä ja virheitä tapahtuu erityisesti silloin, kun prosessi on huonosti suunniteltu ja ohjeistukset yrityksen käytännöistä puutteelliset. Suomessa ohjataan tiukasti verolainsäädännöllä verovapaiden matkakustannusten korvaamista, joten organisaatioiden matka- ja kululaskukäytännöt yleensä perustuvat siihen. (Lahti & Salminen 2008, 93–95.)

4.4 Maksuliikenne

Yrityksen taloushallinnossa maksuliikenne tarkoittaa maksujen välitystä taloushallintojärjestelmän ja pankkien välillä. Maksujen lähtiessä ulospäin maksutapahtumat muodostetaan ensin taloushallintojärjestelmässä ja lähetetään pankkiin, jonka jälkeen maksuerän mukaiset veloitukset tehdään yrityksen pankkitililtä pankin toimesta. Sisäänpäin tulevat maksut pankki välittää tiliotteilla ja viitemaksutiedostoina yritykselle, jonka jälkeen saapuneet maksut kuitataan avoimia olevia laskuja vastaan. (Lahti & Salminen 2008, 109.) Kuviossa 3 on esitetty maksuprosessin vaiheet.

KUVIO 4. Maksuprosessi (Mäkinen & Vuorio 2002, muokattu)

Yrityksen näkökulmasta kassavirrasta huolehtiminen on sille olemassaolon kannalta elintärkeää. Haastavinta kassavirran huolehtimisessa on se, ettei tiedetä, milloin pankkitilille saadaan rahaa. Kulujen selvittäminen on huomattavasti helpompaa kuin saada tieto siitä, milloin asiakas maksaa laskunsa. Asiakkaalle annettu maksuehto antaa ainoastaan viitteitä siitä, mutta todellinen maksupäivä voi olla täysin eri kuin annettu eräpäivä. (Mäkinen & Vuorio 2002, 134.)

Mielestäni yrityksen kannalta paras tilanne olisi asiakkaille annettu lyhyt maksuaika myyntisaamisille ja ostovelaille vuorostaan olisi neuvoteltu mahdollisimman pitkä maksuaika. Tällä tavalla rahankierto yrityksessä toimisi paremmin, kun myynneistä saataisiin nopeasti rahat yrityksen tilille ja ostovelkojen pitkän maksuajan muodossa saataisiin periaatteessa ilmaista lainaa yritykselle.

Maksuliikennettä voidaan hoitaa monenlaisilla järjestelmillä, kuten esimerkiksi joko erillisellä maksuliikennejärjestelmällä tai rahaliikennemoduulilla, joka integroituu yrityksen taloushallintojärjestelmän muihin moduuleihin. Järjestelmä kerää maksuaineistot muun muassa ostoreskontrasta ja palkkajärjestelmästä ja välittää ne pankkiin. Pankista puolestaan välittyy yrityksen järjestelmään tiliote- ja viitesuoritustiedot. Erillisen rahaliikennejärjestelmän etuna on se, että järjestelmä pystyy reagoimaan yleensä nopeammin pankin kehittämiin uusiin ratkaisuihin kuin ohjelmistoihin kuuluvat rahaliikennemoduulit. (Lahti & Salminen 2008, 109–110.)

Suomessa maksuliikenne on hyvin tarkkaan automatisoitua ja standardimuotoista. Tästä hyötyvät sekä pankit että asiakasyritykset kustannusten kevenemisen myötä. (Mäkinen & Vuorio 2002, 134.) Lahti ja Salminen (2008, 109) nostavat esille, että suomalaista maksuliikennettä pidetään ylipäättänsä hyvin kehittyneenä maailmalla. Toimivat maksuliikennestandardit vähentävät virheitä ja automatisoivat taloushallintoa (Lahti & Salminen 2008, 109).

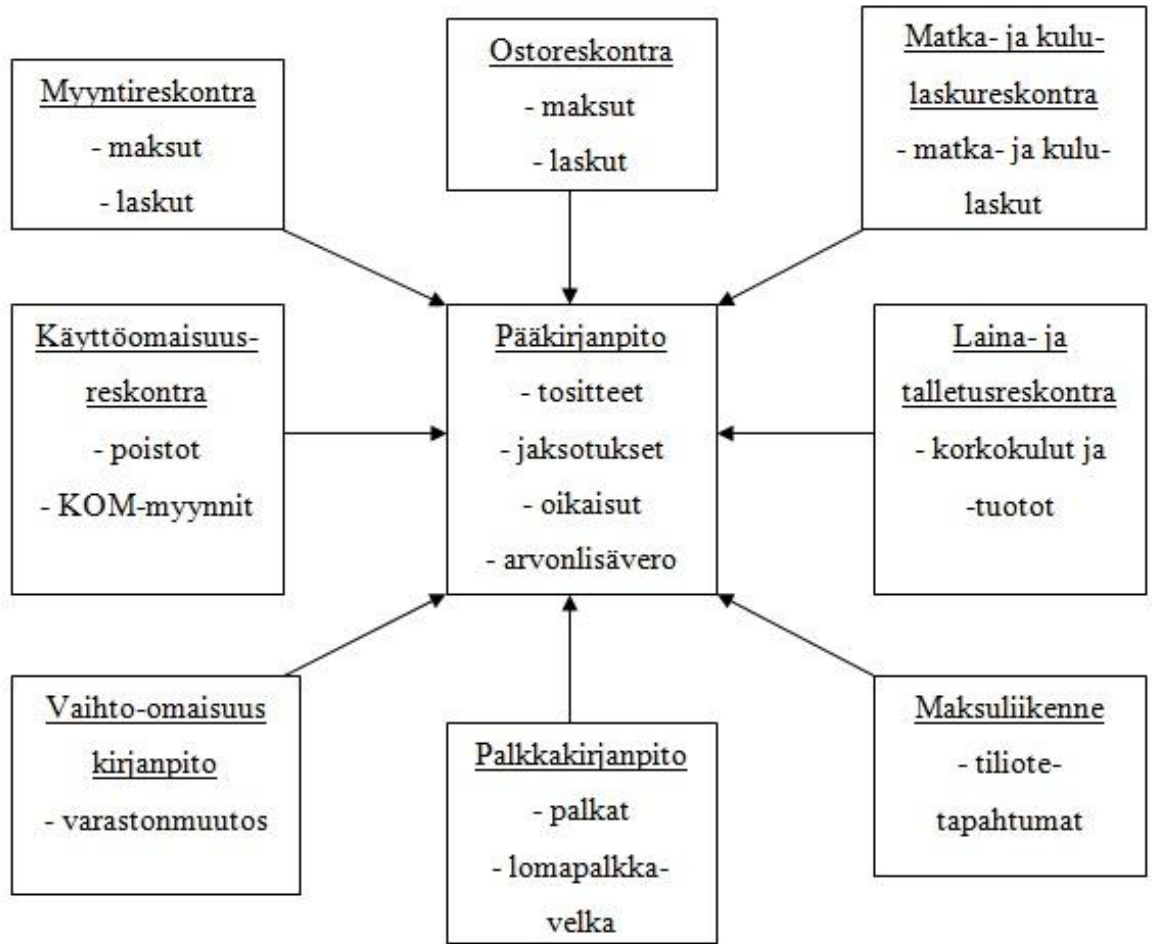
4.5 Kirjanpito

Sähköisessä kirjanpidossa myyntilaskut, sähköiset ostolaskut ja tiliotteiden tiedot löytyvät taloushallintojärjestelmästä, jota myös kirjanpitomoduuli hyödyntää. Esimerkiksi kuvat laskuista löytyvät aina sähköisestä tietokannasta eikä niitä tarvitse säilyttää pape-

risina mapeissa. Tilitoimiston asiakas ei aina kuitenkaan halua siirtyä paperittomuuteen, jolloin kirjanpito-ohjelmistossa on oltava mahdollisuus myös perinteiseen kirjanpitoon. Perinteisessä kirjanpidossa paperilliset tositteet ja laskut arkistoidaan mappeihin ihan kuten aikaisemmin. (Mäkinen & Vuorio 2002, 143–144.)

Sähköisessä kirjanpidossa tositteiden taustalle voidaan muodostaa automaattisesti olettustiliöinnit, jolloin kirjanpitäjän on helppoa tarkastaa automaattisesti muodostuvaa kirjanpitoa ja tasata kuukauden aikaista työkuormaa. Perinteisessä taloushallinnossa juuri myynteihin ja ostoihin liittyvät tallennustyöt vievät suuren osan kirjanpityöstä. Perinteinen taloushallinto myös hankaloittaa tilitoimiston asiakkaan konsultointia, kun kirjanpitäjällä ei ole tietoa yrityksen tuoreimmista tapahtumista, vaan kirjanpito on jäljessä koko ajan. Sähköistymisen myötä pystytään yhä paremmin konsultoimaan asiakasta yrityksen taloudellisesta tilanteesta tiedon ajantasaisuuden ja rutiinitöiden vähentymisen vuoksi. (Helanto ym. 2013, 48–49.)

Tositteiden ja osakirjanpidon kirjaukset muodostuvat suoraan niin sanottuun pääkirjanpitoon. Kirjanpidon kirjaukset syntyvät nykyisin osakirjanpitojen kautta. Osakirjanpitoja ovat esimerkiksi ostoreskontra, myyntireskontra, palkkakirjanpito ja matka- ja kululaskureskontra. Tositteet puolestaan tehdään suoraan pääkirjanpitoon. Tositteilla voivat olla esimerkiksi tehdyt jaksotukset, kurssierot ja maksettava arvonlisävero. (Lahti & Salminen 2008, 127–129.) Alapuolella on havainnollistettu osakirjanpidot ja niiden yhdistyminen pääkirjanpitoon kuviossa 5.

KUVIO 5. Osakirjanpitojen yhdistyminen pääkirjanpitoon (Lahti & Salminen 2008, muokattu)

Kirjanpidon automatisoitumisen myötä täsmäytykset ovat nousseet merkittävään rooliin. Täsmäytyksillä varmistetaan tositteiden oikeellisuudesta ja siitä, että kaikki liiketapahtumat on käsitelty pääkirjanpidossa. Täsmäytyksessä verrataan liiketapahtumien summia osakirjanpitojen ja pääkirjanpidon välillä. Yksi tärkeimmistä täsmäytyksen kohteista kuitenkin on pankkitili, sillä se osoittaa, että maksutapahtumat on käsitelty täydellisinä. (Lahti & Salminen 2008, 136–37.)

4.6 Kontrollit

Kontrollit ovat merkittävä osa yrityksen kaikkia toimintoja ja niistä vastaa johto. Kontrollien valvontaan osallistuvat esimerkiksi tilintarkastajat. Sisäisen kontrollin tarkoituksena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että määritetyt tavoitteet on saavutettu. Tavoitteina voi olla esimerkiksi eri toimintojen tehokkuus ja taloudellisen raportoinnin

luotettavuus. Erityisesti huomiota kannattaa keskittää riskialttiisiin tapahtumiin, joiden vuoksi voidaan pahimmassa tapauksessa kokea suuriakin rahallisia menetyksiä. (Lahti & Salminen 2008, 154.)

Sisäisten kontrollien lisäksi on olemassa yleisiä kontrolleja, joiden tarkoituksena on tarkkailla taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta yleisesti. Yleisiä kontrolleja ovat esimerkiksi vaarallisten työyhdistemien estäminen, laskuille asetetut euromääräiset rajat, esto päällekkäisten tietojen syöttämiselle ja pakollisten syöttötietojen määrittäminen järjestelmään. On hyvä varmistaa, ettei sama henkilö esimerkiksi käsittele ja maksa ostolaskuja, ja että maksettavan laskun euromäärän ollessa suuri järjestelmä osaa vaatia toisen henkilön hyväksynnän maksulle. Näin pystytään estämään mahdolliset väärinkäytökset. Yksi helppo keino estää väärinkäytöksiä on käyttöoikeuksien rajaaminen, jolloin vain tietyt henkilöt pääsevät käyttämään tiettyjä toimintoja. (Lahti & Salminen 2008, 156–158.)

Mielestäni on tärkeää miettiä erilaisia kontrolleja yritystoiminnassa, sillä kontrollien pettäessä yritykselle voi aiheutua suuriakin vahinkoja. Myös tilintarkastajat puuttuvat asiaan, jos huomaavat yrityksen kontrolleissa vakavia puutteita. Yrityksen järjestelmävalinta ei suoranaisesti vaikuta kontrolleihin, mutta esimerkiksi rajaamalla tietyille työntekijälle näkymään vain tietyn osan järjestelmästä pystytään välttämään riskitilanteita. Nykyisin ohjelmistoihin pystytään asettamaan monenlaisia rajoituksia esimerkiksi henkilöittäin ja rahasummittain, joten mielestäni niitä kannattaa myös hyödyntää.

4.7 Raportointi ja arkistointi

Taloushallinnon raportit voidaan jakaa ulkoisiin ja sisäisiin raportteihin. Ulkoisten raporttien on tarkoitus täyttää lakisääteisen raportoinnin tarpeet. Tunnetuimpia lakisääteisiä raportteja ovat tuloslaskelma ja tase. Tuloslaskelman ja taseen lisäksi lakisääteisiä raportteja ovat pää- ja päiväkirjat, joissa tilikauden tapahtumat ovat järjestetty tilin ja ajankohdan mukaan. (Lahti & Salminen 2008, 147.) Ulkoisiin raportteihin voidaan lukea myös viranomaisilmoitukset, esimerkiksi kausiveroilmoitukset, TyEL-ilmoitukset, vuosi-ilmoitukset maksetuista palkoista ja veroilmoitukset. Sähköisesti toimitettavat viranomaisilmoitukset nopeuttavat tilitoimiston työtä merkittävästi, joten on järkevää hankkia yritykselle järjestelmä, jossa tämä toiminto on mahdollinen. (Helanto ym. 2013,

30.) Sisäiset raportit tuottavat tietoa muun muassa yrityksen johdolle ja kirjanpitäjälle. Sisäisiä raportteja ovat esimerkiksi erilaiset budjetit ja prosessikohtaiset raportit, kuten ostoreskontran raportti, jossa tarkastellaan avoimia ja erääntyneitä laskuja. Sähköistymisen myötä raporttien jakelu tapahtuu nykyään pitkälti sähköisesti ja niitä voidaan myös säilyttää esimerkiksi sähköisessä arkistossa. (Lahti & Salminen 2008, 149–151.)

Perinteisessä taloushallinnossa kirjanpitäjä lähettää yleensä kuukausittaiset raportit asiakkaalleen kerran kuukaudessa, mutta siinä vaiheessa tieto on jo vanhentunutta. Sähköistyminen tuo raportteihin ajantasaisuutta ja raportilta on helppo porautua tositteelle asti. Raportteja pystytään hyödyntämään paremmin myös päätöksenteossa, kun saatu informaatio on mahdollisimman tuoretta. (Helanto ym. 2013, 50–51.)

Tasekirja on ainoa lakisääteisesti paperilla säilytettävä asiakirja, muuten kirjanpitoaineisto voidaan arkistoida sähköisesti. Sähköisen arkistoinnin etuja ovat muun muassa säilytystilojen pieneneminen ja tietojen hakemisen nopeus. Sähköisen arkiston avulla raportit ovat myös nähtävissä ajasta ja paikasta riippumatta. (Lahti & Salminen 2008, 167.)

Tilikauden aikana kirjanpitoaineisto voidaan säilyttää yhdellä sähköisellä tietovälineellä, jos tositteet säilytetään alkuperäisenä paperilla. Jos taas tositteita ei säilytetä ollenkaan paperilla, on kirjanpitoaineisto säilytettävä kahdella erillisellä tietovälineellä. Tilinpäätöksen laatimisaikaan kirjanpitoaineisto on siirrettävä pysyvässä säilytyksessä tuloslomalla paperille tai kahdelle sähköiselle tietovälineelle niin, ettei tallennettuja tietoja päästä enää muuttamaan. Tietojen muuttaminen voidaan estää käyttämällä kertatallenteista DVD-levyä tai lukitsemalla tiedot kuluneen tilikauden osalta kirjanpitoohjelmistossa. Sähköisessä arkistoinnissa tulee kuitenkin varmistua ja huolehtia arkistointiin käytetyn tietovälineen teknisestä käytettävyydestä kirjanpitolaissa säädetyn määräajan verran. (Lahti & Salminen 2008, 167–168.) Kirjanpitolain (1336/1997) 2:10§:n mukaan kirjanpitokirjoja, kuten esimerkiksi tasekirjaa, on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä ja kirjanpitoaineistoa, esimerkiksi tositteita, on säilytettävä vähintään kuusi vuotta tilikauden päättymisvuoden lopusta.

Sähköisen arkistoinnin ideana on se, että kaikki tarvittava tieto löytyy sähköisesti, eikä papereita tarvitse enää etsiä tilaa vievistä mapeista. Arkistosta voidaan hakea nopeastikin päivittäisessä työssä tarvittavia dokumentteja, tositteita ja yrityksen jo vanhempia

taloustietoja. Usein arkisto onkin jaettu aktiiviarkistoon ja pysyväisarkistoon. Pysyväisarkistoon siirretään tiedot aktiiviarkistosta vähintään tilikausittain, kun tietoja ei enää tarvita päivittäisessä kirjanpitytyössä. Sähköistä arkistoa voidaan parhaimmassa tapauksessa hyödyntää myös yrityksen muiden dokumenttien arkistointiin, kuten esimerkiksi sopimusten, pöytäkirjojen ja muistioiden tallentamiseen. (Lahti & Salminen 2008, 170–171.)

5 OHJELMISTOVAIHTOEHTOJEN ESITTELY

5.1 Econet

Econet-ohjelmisto on mahdollisuus hankkia ASP- (Application Service Providing) eli sovellusvuokraus-ratkaisuna, joka tarkoittaa ohjelmiston käyttämistä verkon ylitse palvelumuotoisesti (Visma 2013; ProCountor 2013). Econet-ohjelmisto tarjoaa ratkaisua erilaisten moduulien kautta, josta voidaan koota asiakkaiden tarpeita vastaava kokonaisuus. Tarjolla olevia moduuleita ovat taloushallinto, ostot, myynti, materiaalihallinto ja palkanlaskenta. Econet-ohjelmistoa on mahdollista käyttää tilitoimiston ja sen asiakkaiden yhteisenä järjestelmänä. Ohjelmistoa voidaan myös tarvittaessa laajentaa pankkiliikenne-ohjelmalla, sähköisellä ostolaskujen kierrätyksellä ja sähköisellä palkanlaskennalla. (Visma 2012a, 2012b.)

Ohjelmistosta löytyi Internetistä hyvin vähän tietoa, joten hyvää kuvaa ohjelmiston toiminnosta oli hankala saada. Yhdeksi Econetin huonoksi puoleksi nostaisin erikseen ostettavan pankkiliikenneohjelman, joka yleensä ohjelmistoissa sisältyy johonkin moduuliin. Erillinen pankkiliikenneohjelma on kuitenkin hyvä asia silloin, jos halutaan käyttää ohjelmistoa perinteisesti ilman sähköisiä ominaisuuksia, jolloin turhasta ominaisuudesta ei tarvitse maksaa. Olen tutustunut aikaisemmin Econet-ohjelmistoon opintojeni kautta. Mielestäni ohjelmisto on helppokäyttöinen ja siisti ulkoasultaan. Ohjelmiston selkeät valikot ohjaavat käyttäjää oikeaan paikkaan. Raportit löytyvät myös ohjelmistosta helposti ja ovat nopeasti ruudulla näkyvissä. Valitettavasti kuitenkin ohjelmiston arvioiminen tämän syvällisemmin on hankalaa. Lukuisista yrityksistä huolimatta en saanut yhteyttä ohjelmistotoimittajaan lisätietojen ja tarjouksen saamiseksi. Ohjelmisto jouduttiin jättämään tämän vuoksi pois tarkemmasta vertailusta.

5.2 Fivaldi

Oy Finnvalli Finland Ab on suomalainen yritys, joka on perustettu vuonna 1999 (Parviainen 2013). Yritys tarjoaa Fivaldi-ohjelmistoa pilvipalveluna ja sen asiakkaita ovat pääasiassa tili- ja isännöintitoimistot. Fivaldi rakennetaan asiakkaan tarpeen mukaan juuri niistä moduuleista, jotka hänelle ovat tärkeitä. Tarjolla olevia moduuleita on kil-

pailijoihin nähden paljon. Valittavia moduuleita ovat esimerkiksi arkisto, kirjanpito, matkalaskukäsittely, myyntireskontra, ostoreskontra, palkanlaskenta, pankkiyhteys ja viranomaisilmoitukset. Ohjelmisto on taloudellisesti ajateltuna järkevä ratkaisu, sillä asiakkaan tiedossa on tarkka hinta eikä yllättäviä lisämaksuja tule. (Finnvalli 2012, 2013a, 2013b.)

Fivaldi-ohjelmisto vaikutti aluksi mielestäni Internetistä löytyneen tiedon perusteella kankealta ja vanhanaikaiselta ohjelmistolta. Esittelytilaisuuden jälkeen kuitenkin käsitykseni muuttui, vaikka edelleen ohjelmistosta löytyi mielestäni vanhanaikaisuuden piirteitä. Vanhanaikaista on mielestäni esimerkiksi arkistoinnin hinnoittelu, joka perustuu siihen, kuinka suuren muistitilan arkistoitavat dokumentit vievät. Arkistoinnin hinnoittelu voi tuoda esille sen ongelman, ettei mitään ylimääräistä liitettä tai tiedostoa kannata laittaa sähköiseen arkistoon, koska palvelusta joutuu maksamaan kuukausittain. Kenelläkään toisella ohjelmistotoimittajalla ei ilmennyt vertailussa tällaista hinnoittelua. Huono puoli mielestäni on myös se, ettei ohjelmistosta ole saatavilla demoa, jonka avulla ostajaehdokas voisi päästä kokeilemaan ohjelmiston käytettävyyttä. Fivaldin hyvänä puolena kuitenkin näen selkeän kuukausimaksullisen hinnoittelun, jolloin ohjelmistosta aiheutuvat kulut ovat tiedossa lukuun ottamatta lisäveloituksia, esimerkiksi sähköisestä arkistoinnista. Toimeksiantajaa ajatellen ohjelmiston etuna on laajennettavuus myös isännöintipuolelle, jos tarve ohjelmiston vaihdolle tulisi joskus tulevaisuudessa. Tällä hetkellä toimeksiantaja kuitenkin on tyytyväinen nykyiseen ohjelmistoonsa isännöintipuolella.

5.3 Lemonsoft

Lemonsoft on kotimainen vuonna 2006 perustettu ohjelmistotoimittaja (Lemonsoft 2013). Se on toimialariippumaton ohjelmisto, mutta tarjoaa myös ratkaisuja tietyille aloille, kuten esimerkiksi tilitoimistoille, erikoistavarakaupoille ja tuotannollisille yrityksille. Ohjelmisto on jaettu osa-alueisiin, joista voi yhdistellä itselleen parhaiten sopivan kokonaisuuden. Tarjottavat ratkaisut ovat taloushallinto, asiakkuudenhallinta, henkilöstöhallinto, logistiikka, tuotannonohjaus, projektinhallinta, johdon työkalut, dokumenttien hallinta, portaalit, tiedonkeruu ja toimialakohtaiset erityispiirteet. Lemonsoftia tarjotaan sekä lisenssipohjaisena että SaaS-mallina. (Lemonsoft 2012.) SaaS-malli (Software as a Service) tarkoittaa ohjelmiston toimittamista palveluna, jolloin ohjelmis-

to on käytettävissä tietoverkon avulla palveluntarjoajan ylläpitämältä palvelimelta. SaaS-mallia tunnetumpi nimitys on pilvipalvelu. Pilvipalvelunimitystä käytetään yleisesti Internetin välityksellä toimitetuista palveluista. (Helanto ym. 2013, 35.)

Tutustuessani Lemonsoft-ohjelmistoon vaikutti se hyvältä ohjelmistokokonaisuudelta Internetistä löytyvän materiaalin perusteella. Toimeksiantajalla on aikaisempia käyttökokemuksia ohjelmistosta, mutta kokemukset eivät kuitenkaan ole olleet positiivisia, joten sen vuoksi ohjelmiston valinta ei tule kysymykseen. Toimeksiantaja ei koe ohjelmistoa käytettävyydeltään toimivaksi ratkaisuksi. Lisäksi Internetistä löytyvä esittelymateriaali Lemonsoftista on hyvin suppeaa, joten ohjelmistoa on hankala verrata tarkemmin muihin ohjelmistoihin.

5.4 Maestro

Maestro on kotimainen ohjelmistotoimittaja, joka on perustettu vuonna 1986. Yhtiön toimipisteet sijaitsevat Lappeenrannassa, Savonlinnassa ja Helsingissä. Ohjelmiston perustoimintoja tilitoimistoille ovat Intranet-Ekstanet, asiakashallinta, materiaalihallinto, taloushallinto, hankinta ja maksaminen sekä kassajärjestelmät. Palvelinlaitteen omistaminen ja ylläpito on kallista, joten sen vuoksi Maestro tarjoaa Konesalipalveluaan, jolloin ohjelmistoa voi käyttää mistä vain pelkällä nettiyhteydellä, jopa matkapuhelimen kautta. Ohjelmiston ylläpitosopimuksella saa aina uusimmat versiot ohjelmistosta, jolloin ohjelmisto ei pääse koskaan vanhenemaan. (Maestro 2012a, 2012b, 2013a, 2013b.)

Maestro-ohjelmisto vaikutti mielestäni Internetistä saatavien tietojen perusteella laajalta ja toimivalta kokonaisuudelta. Ohjelmisto olisi pystynyt kilpailemaan muiden vertailussa olleiden ohjelmistojen kanssa erinomaisesti ominaisuuksiensa puolesta. Tarjouksen saamisen jälkeen ohjelmisto täytyi kuitenkin jättää pois liian suuren hinnan vuoksi. Toimeksiantajalla ei ole varaa niin suureen investointiin, jota Maestro-ohjelmiston hankinta olisi edellyttänyt.

5.5 Netvisor

Netvisor-ohjelmiston omistaa Visma Solutions Oy. Aikaisempi toiminimi Netvisor Oy muuttui joulukuussa 2012 Visma Solution Oy:ksi, joka on osa pohjoismaista Visma-konsernia. (Netvisor 2013a.) Netvisor on pilvipalvelu, joka yhdistää taloushallinnon ja yritysten liiketoimintaprosessit yhdeksi kokonaisuudeksi. Netvisor soveltuu hyvin tilitoimistoille ja ohjelmistoa käyttääkin yli 300 tilitoimistoa. (Netvisor 2013b.) Ohjelmistokokonaisuus on rakennettavissa seuraavista toiminnoista: myynti, ostot, taloushallinto, henkilöstöhallinto, johdon raportointi ja asiakkuudenhallinta (Netvisor 2013c). Laskutus käytön mukaan tapahtuu joko niin, että Netvisor laskuttaa suoraan tilitoimiston asiakasta tai vastaavasti lasku voidaan myös toimittaa tilitoimistolle, jolloin tilitoimisto hoitaa asiakkaan laskuttamisen ohjelmiston käytöstä (Lehtonen 2013).

Netvisor on vertaillussani toinen ohjelmisto, joka käyttää tapahtumaperusteista hinnoittelua. Hyvä puoli tässä hinnoittelussa on juuri se, ettei turhasta tarvitse maksaa, vaan hinta muodostuu suoraan käytön mukaan. Tilitoimistolle ohjelmiston käyttöönotto on myös edullinen investointi. Kokeillessani demo-tunnuksilla ohjelmistoa koulutusympäristössä vaikutti ohjelmisto aluksi hieman hankalalta käyttää. Ohjelmiston päätoiminnot löytyivät helposti, mutta ohjelmiston kokonaisuutta en heti ymmärtänyt. Kokeilin ohjelmistossa eri toimintoja, esimerkiksi kirjanpidon tositteen luomista, jolloin ohjelmiston peruseräkkeet alkoivat vähitellen selkeytyä. Hyvänä puolena ohjelmistossa oli hyvin suunniteltu tuki-osio, josta pääsi ohjelmiston käyttöohjeisiin sekä katsomaan videokirjastosta esimerkiksi ohjelmiston käyttöönotosta tehtyjä opastusvideoita. Kokonaisuutta ajatellen ohjelmisto vaikuttaa toimivalta ja helpolta ratkaisulta.

5.6 ProCountor

ProCountor on kotimainen Internetissä toimiva ohjelmistoratkaisu. Myytäviä tuoteversioita ovat myynti, osto, taloushallinto ja tallennus. Myynti-toiminto on laskutusohjelma, jossa on valmiit verkkolaskuyhteydet. Osto-toiminnolla käsitellään ja maksetaan sähköisiä laskuja. Asiakasyrityksen ja tilitoimiston väliseen yhteiskäyttöön suositellaan Taloushallinto-toimintoa. Tallennus on puolestaan sopiva valinta tilitoimistolle, jos ei tarvita saman ohjelmiston yhteiskäyttöä asiakkaan kanssa. Ohjelmisto sisältää myös muun muassa sähköiset pankkiyhteydet ja viranomaisilmoittamiseen vaadittavat yhtey-

det. Päivitykset ja varmuuskopioinnit tapahtuvat automaattisesti eikä asiakkaan tarvitse huolehtia niistä. Ohjelmisto myydään kuukausimaksullisena palveluna. (ProCountor 2012.)

ProCountor-ohjelmisto edustaa Netvisorin tavoin tapahtumaperusteista hinnoittelua. Hinnoittelu on kilpailukykyinen muihin ohjelmistotoimittajiin nähden. Procountorin etuna on se, ettei tilitoimistolle tule mitään kustannuksia, jos asiakkaalla on käytössä ProCountor Taloushallinto. Ohjelmiston hankinta ei myöskään edellytä kalliita alkuinvestointeja, vaikka tilitoimiston asiakkaalla ei olisi käytössä ProCountoria. Ohjelmiston merkittävä etu muihin ohjelmistotoimittajiin nähden on se, ettei ohjelmistoon luoduista lisäkäyttäjätunnuksista peritä lisäveloituksia. Kaikissa muissa ohjelmistoissa lisäkäyttäjätunnuksista veloitetaan. Huono puoli ohjelmistossa on kuitenkin epäselvä hinnoittelumalli, sillä hintojen tulkitseminen ja vertaaminen muihin ohjelmistotoimittajiin oli hankalaa.

Ohjelmistosta on saatavilla demo-versioita, joita testasin nähdäkseni, millä tavalla ohjelmisto toimii ja kuinka helppokäyttöinen se on. Sen lisäksi katselin ProCountorin sivuilta esittelyvideoita ja osallistuin etäesittelyyn Internetin välityksellä. Etäesittely antoi hyvin lisätietoa ohjelmistosta ja auttoi näkemään paremmin ohjelmiston kokonaisuutena. Olen kesätöissä ollessani päässyt kokeilemaan ProCountorin laskutuspuolta. Ohjelmisto ei vakuuttanut minua täysin, sillä sen käyttö oli mielestäni liian monimutkaista. Käytettävyydeltä en koe ProCountoria erityisen toimivaksi ratkaisuksi, vaikka ohjelmistosta onkin helppo löytää eri toimintoja ja ohjelmistosta löytyvät ohjeet ovat laajat ja monipuoliset.

5.7 Tikon

Aditro on Pohjoismaissa tunnettu yritys, joka on perustettu alun perin jo 1960-luvulla, mutta nykyisen muotonsa se on saavuttanut 2000-luvulla yritysostojen ja fuusioiden jälkeen. Ohjelmisto on suunniteltu nimenomaan henkilöstö- ja taloushallinnonalalle. Tikon-ohjelmiston toimitusmalleina ovat pilvipohjainen palvelu ja perinteinen ohjelmistotoimitus. Perinteinen malli tarkoittaa ohjelmistolisenssin, ylläpidon ja tukipalvelujen ostamista. Pilvipohjainen palvelu puolestaan tarkoittaa ohjelmistoa, joka on käytössä verkon välityksellä, ja ostaja maksaa ohjelmistosta käytön laajuuden mukaan. Aditro

Tikon ohjelmiston tarjoamia ratkaisuja ovat kirjanpito, ostoprosessi, myyntiprosessi, palkkahallinto, matkalaskut, raportointi ja arkistointi. (Aditro 2013a, 2013b, 2013c, 2013d, 2013e.)

Tikon on toimeksiantajan nykyinen, käytössä oleva ohjelmisto. Ohjelmisto on ostettu lisenssipohjaisena ratkaisuna, mutta tämän hetkisenä ohjelmistopakettina sähköiseen taloushallintoon siirtyminen ei ole mahdollista vaan se täytyisi päivittää useilta eri osa-alueilta. Tikon-ohjelmisto on mahdollista päivittää sähköiseen toimintamalliin, mutta toimeksiantajan mielestä ohjelmisto on aikaansa jäljessä ja hintatasoltaan kallis. Tämän vuoksi alun perin päätettiin lähteä kartoittamaan markkinoilla olevaa tarjontaa, jotta pystytään tekemään oikea ratkaisu hankittavan ohjelmiston suhteen. Tikon ei kuitenkaan ole poissuljettu vaihtoehto vaan on mukana vertailussa ja tarjouskilpailussa.

Mielestäni Tikonin hyvänä puolena on nimenomaan se, että ohjelmistoa tarjotaan sekä pilvipohjaisena palveluna että ohjelmistolisenssinä, jolloin asiakas voi valita omia tarpeitaan vastaavan vaihtoehdon. Esimerkiksi Fivaldi- ja Netvisor-ohjelmistot tarjoavat ainoastaan SaaS- eli pilvipohjaista palvelua. Olen itse aikaisemmin työharjoittelussa käyttänyt Tikonia. Ohjelmisto on pääosin helppokäyttöinen, mutta esimerkiksi raporttien tuottamisen koen hieman epäselväksi toiminnoksi. Toimeksiantajalle tärkeää on asiakastuen nopea vastausaika, joka on Tikonissa toiminut erinomaisen hyvin. Muiden ohjelmistojen asiakastuesta ei ole kokemusta, joten tätä ominaisuutta ei voi verrata muihin ohjelmistotoimittajiin.

6 OHJELMISTON VALINTAPROSESSI

Granlund ja Malmi (2004, 129) nostavat esille, että ohjelmistovalintaa mietittäessä on syytä pohtia ensin, millä tavalla ohjelmisto hankitaan yritykselle. Vaihtoehtoina voivat olla järjestelmäkehityksen kautta tehty ohjelmisto, itselle ostettu valmis ohjelmisto tai esimerkiksi ASP-palvelun kautta vuokrattu ohjelmisto (Granlund & Malmi 2004, 129).

Toimeksiantajan kohdalla järjestelmäkehitys ei tullut kysymykseen, koska se on niin aikaa vievä prosessi, ettei resursseja sellaiseen löydy. Lisäksi järjestelmäkehitys olisi liian kallis vaihtoehto toimeksiantajalle. Valmiin ohjelmiston hankinta ei ollut poissuljettu vaihtoehto, mutta usein se tulee huomattavasti kalliimmaksi vaihtoehdoksi kuin ohjelmistovuokraus. Tämän lisäksi ostajan täytyy huolehtia aina muun muassa laitehankinnoista ja tehdä itse päivitykset ohjelmistoon. Ohjelmistokartoituksessa ei tullut vastaan juurikaan ASP-palvelun tarjoajia. Nykyään yleisemmin markkinoitu ohjelmistovuokrausvaihtoehto on SaaS-palvelu, joka on mielestäni toimeksiantajalle myös paras vaihtoehto.

Linja-aho (2010, 32–33) nostaa esille nimenomaan SaaS-palvelun selainpohjaisuuden eduksi, koska muun muassa ohjelmistopäivityksistä tai varmuuskopioinneista ei tarvitse silloin huolehtia. Lisäksi SaaS-palvelu tuo vapautta työntekoon sekä tilitoimiston että asiakkaan puolelta, kun yrityksen kirjanpitoon pääsee mistä vain Internet-yhteyden avulla. Työnjako tilitoimiston ja asiakkaan välillä on myös helpompaa, koska käytössä on yksi yhteinen järjestelmä yritystoiminnan pyörittämiseen. (Linja-aho 2010, 32–33.) Mielestäni SaaS-palvelu on helppo ja edullinen vaihtoehto, koska pelkkä Internet-yhteys riittää eikä suuria laitehankintoja tarvitse tehdä. SaaS-palvelu vähentää myös tilitoimiston ja asiakkaan päällekkäisiä työvaiheita, koska esimerkiksi asiakkaan tekemä myyntilasku näkyy suoraan järjestelmässä, eikä kirjanpitäjän tarvitse syöttää uudelleen laskun tietoja kirjanpitoa tehdessään.

Granlund ja Malmi (2004, 132) ovat kuvanneet ohjelmiston valintaprosessin kulkua seuraavasti: tarpeiden kartoittaminen, ohjelmistotarjontaan perehtyminen, tarjouspyyntöjen tekeminen, muutaman ohjelmiston tarkempi vertailu ja sopivan ohjelmiston valinta. Näitä asioita lähdin toteuttamaan vaiheittain ohjelmiston hankinnassa.

Ohjelmiston hankinta käynnistyi tarvekartoituksella, jonka tarkoituksena oli selvittää haastattelun avulla toimeksiantajan tarpeet ohjelmiston suhteen, ja ne ominaisuudet, joiden perusteella lähdetään sopivaa ohjelmistoa etsimään. Alkuvaiheessa määritettyjä kriteereitä kuitenkin päivitettiin työn edetessä, kun esille tuli ominaisuuksia, jotka ovat toimeksiantajalle hyödyllisiä. Valintakriteerit muodostettiin nykyisten asiakkaiden perusteella, sillä on liiketoiminnan kannalta ensisijaisesti tärkeää pitää nykyiset asiakkaat tyytyväisenä ja tarjota heille palveluja niillä osa-alueilla, jotka heille ovat tärkeitä. Nykypäivänä melkein kaikkiin ohjelmistoihin on ostettavissa helposti lisää ominaisuuksia, joten niitä saadaan käyttöön nopeallakin aikataululla, jos tarvetta ilmenee myöhemmin. Toimeksiantajan ei ole järkevää maksaa sellaisista toiminnoista, joita se ei tällä hetkellä tarvitse, joten oli perusteltua määrittää kriteerit ohjelmistolle nykyisten asiakkaiden perusteella.

Toimeksiantajan kanssa valintakriteereiksi määritettiin, että ohjelmistosta on löydettävä seuraavat toiminnot: myyntireskontra, ostoreskontra, kirjanpito, palkanlaskenta, raporttien tuottaminen, pankkiyhteydet, arkisto ja viranomaisilmoitusten tekeminen. Yleensä ohjelmistoissa oli ostettavissa esimerkiksi kassajärjestelmät- ja matkalaskutoiminto, joista kumpikaan ei ole toimeksiantajalle tarpeellinen ominaisuus tällä hetkellä. Kuitenkin laajentumismahdollisuuksia on hyvä olla, jolloin ohjelmistoa voidaan päivittää asiakkaiden erityistarpeiden täyttämiseksi myöhemmin. Yksi merkittävä valintakriteeri oli hinta, sillä pienellä tilitoimistolla ei ole varaa tehdä rahallisesti suurta investointia, vaan kustannusten on pysyttävä järkevissä mittasuhteissa, jotta liiketoiminta pysyisi edelleen kannattavana. Ohjelmiston on lisäksi sovelluttava pienen tilitoimiston maailmaan, jossa on paljon pieniä yrityksiä asiakkaina.

Valintakriteereiden määrittämisen jälkeen tutustuin ohjelmistoihin Internet-sivujen kautta ja loin kuvaa tarjonnasta. Toiset ohjelmistotoimittajat olivat selkeästi panostaneet sivuihin ja niistä löytyi laaja kuvaus ohjelmistosta. Jotkut ohjelmistotoimittajat tarjosivat jopa mahdollisuutta kokeilla demoa. Vastaa tuli kuitenkin myös sellaisia sivustoja, joilla oli kerrottu suppeasti ohjelmistosta eivätkä ne houkutelleet tutustumaan ohjelmiin sen tarkemmin. Ohjelmistot valikoituivat vertailuun usealla tavalla, kuten esimerkiksi toimeksiantajan ja omien suositusten ja käyttökokemusten kautta sekä ottamalla selvää, mitä ohjelmia muissa tilitoimistoissa käytetään. Tilitoimistojen Internet-sivuilla kerrotaan usein, mikä ohjelmisto yrityksessä on käytössä. Tutustumisen jälkeen valitsimme yhdessä toimeksiantajan kanssa ne ohjelmistot, joihin perehdyn tarkemmin.

Opinnäytetyöhön valikoitui lopulta seitsemän ohjelmistoa. Tämän jälkeen lähestyin ohjelmistotoimittajia lisätietojen saamiseksi ja tein tarjouspyyntöjä heille. Seitsemästä ohjelmistotoimittajasta kuusi antoi tarjouksensa. Yhdestä ohjelmistosta ei saatu tarjousta, joten se jäi tässä vaiheessa pois vertailuista. Saatujen tarjousten ja lisätietojen pohjalta karsin ohjelmistovaihtoehdot neljään. Valinnassa huomioin toimeksiantajan mielipiteet ja toiveet.

Lopullisessa ohjelmistovertailussa oli mukana neljä ohjelmistoa: Fivaldi, Netvisor, ProCountor ja Tikon. Ohjelmistojen joukossa oli kahta erilaista hinnoittelumenetelmää, joten oli mielestäni järkevää verrata kahta samanlaista hinnoittelua edustavaa ohjelmistoa. Ohjelmistovalinnan tässä vaiheessa ajankohtaiseksi tulivat myös ohjelmistoesittelyt, jotta saisimme syvempää tietoa ohjelmistoista. Esittelyt pyydettiin Netvisor- ja Fivaldi -ohjelmistoista. Tikon -ohjelmisto on toimeksiantajalle jo niin tuttu, ettei koettu tarpeelliseksi järjestää esittelyä siitä. ProCountor -ohjelmistoon tutustuminen onnistui etäesittelyn kautta Internetissä. Esittelyjen jälkeen analysoin ja vertailin ohjelmistot tarkemmin, jonka jälkeen tein lopullisen valintapäätöksen.

Valinnassa otin huomioon erityisesti seuraavia asioita: laajentumismahdollisuudet, ohjelmiston jatkuva ylläpito, toimittajan halu kehittää ohjelmistoa, käyttöönotonkustannukset, kuukausittaiset kustannukset ja tietojen siirto vanhasta järjestelmästä uuteen. Ohjelmistotoimittajalla tulee olla halu ohjelmiston jatkuvaan ylläpitoon ja kehitykseen, jotta ohjelmisto pysyy ajan tasalla taloushallinnon kehittyessä. Käyttöönotonkustannukset voivat vaihdella huomattavasti riippuen ohjelmistotoimittajasta, joten pelkästään ohjelmiston vuosittaiseen kustannukseen ei voi kiinnittää huomiota, vaan muut siitä aiheutuvat kustannukset tulee myös huomioida. Luottamuksellisuussyistä tarjousten hintatiedot on luovutettu ainoastaan toimeksiantajalle eikä niitä näin ollen esitetä tässä opinnäytetyössä. Ohjelmistovaihdon yhteydessä on tärkeää myös varmistua, että konversio onnistuu vanhasta ohjelmisto uuteen. Konversio tarkoittaa tässä yhteydessä muun muassa sitä, että asiakkaiden tilikausien saldot saadaan siirrettyä uuteen ohjelmistoon.

Lopullisessa ohjelmistovalinnassani päädyin kahteen ohjelmistoon: Netvisor- ja Fivaldi-ohjelmistoihin. Valitsin kaksi ohjelmistoa, koska ohjelmistovertailussa ei tullut vastaan ohjelmistoa, joka soveltuisi sellaisenaan toimeksiantajalle. Mielestäni ei ole järkevää siirtyä kokonaan sähköiseen toimintatapaan miettimättä ensin asiaa tarkasti. Kysyntää asiakkaiden suunnalta sähköiseen taloushallintoon ei ole vielä ilmennyt juurikaan, vaik-

ka yleisesti sähköiseen suuntaan ollaan menossa ja asiakkaat osaavat arvostaa sitä koko ajan enemmän.

Netvisor-ohjelmistoratkaisu on hinnoittelultaan tapahtumaperusteinen, joka takaa sen, ettei turhasta tarvitse maksaa. Kun Netvisoria vertaa pienen toiminimen ja keskisuuren yrityksen välillä, on heidän käyttötarpeillaan täysin erilaiset lähtökohdat. Keskisuuri yritys pystyy hyödyntämään paljon paremmin Netvisorin tarjoamat hyödyt, esimerkiksi myyntilaskujen luomisessa ja toimittamisessa sähköisesti sekä yrityksen taloustilanteen seuraamisessa paikasta ja ajasta riippumatta. Pienellä yrityksellä saattaa olla kuukausittain vain muutama liiketapahtuma, joten yrittäjä ei hyödy Netvisorin toiminnoista sen suuremmin, koska esimerkiksi myyntilaskut olisi helposti kirjattavissa perinteisellä mallilla, eikä laskujen tarvitsisi olla sähköisesti luettavissa. Etuna sähköisyydessä on nimenomaan se, että yrityksen tilanne on ajantasaisempi, mutta liikevaihdoltaan pienen yrityksen ei välttämättä ole järkevää maksaa Netvisorin kaltaisesta palvelusta kuukausittain summaa, josta ei kunnollista hyötyä saa. Tapahtumaperusteinen laskutus ei toimi myöskään yrityksillä, jotka toimivat ainoastaan esimerkiksi tiettyinä vuodenaikana. Jos yritys halutaan säilyttää ohjelmistossa liiketoiminnassa olevan tauon aikana, joutuisi se maksamaan kuukausittain käytössä olevista moduuleista, vaikka itse tapahtumia sillä ei syntyisikään. Tämä aiheuttaisi yritykselle turhia kuluja.

Tilitoimistolle Netvisorin käyttöönotto on vaivaton ja käytännössä lähes riskitön investointi, koska siitä ei synny suuria kuukausittaisia tai käyttöönottoon liittyviä kuluja. Koulutuskustannuksissa pystyttäisiin myös säästämään jonkin verran, koska toimeksiantajan palveluksessa on työntekijä, joka hallitsee Netvisorin käytön, ja hän voisi opastaa muita ohjelmiston käytössä. Hyöty Netvisor-ohjelmistosta tulee esille silloin, kun ohjelmisto on yhteiskäytössä tilitoimiston ja asiakkaan välillä, jolloin tästä aiheutuu asiakkaalle kustannuksia. Asiakkaalle voi olla hankalaa perustella tilitoimiston kuukausittaisen laskun loppusumman kasvamista, jos hän ei koe hyötyvänsä Netvisorista. Sen vuoksi aiemmin esittämiäni havaintojen perusteella ehdotan Netvisorin käyttöönottoa tämän hetkisen Tikon-ohjelmiston rinnalle. Toimeksiantaja voi toteuttaa perinteisellä mallilla toteutettavan kirjanpidon Tikonia hyödyntäen niiden asiakkaiden osalta, jotka eivät koe sähköisyyttä välttämättömyydeksi. Netvisorin avulla toimeksiantaja pystyy tarjoamaan toisenlaista palvelua niille asiakkaille, jotka haluavat nimenomaan sähköistää taloushallintonsa ja hyötyvät siitä. Jos Netvisorin valinta perustuu asiakkaalla nimenomaan tarpeeseen ja haluun, se on varmasti valmis myös maksamaan tästä palvelus-

ta. Ohjelmistojen rinnakkaiskäytössä on myös se etu, että työntekijät pystyvät rauhasa opettelemaan Netvisorin käyttöä, kun sen käyttöön siirryttäisiin vähitellen yksi asiakas kerrallaan.

Linja-aho (2010, 34) kehuu ohjelmistovertailuissaan nimenomaan Netvisorin nykyaikaisuutta ja helppokäyttöisyyttä. Taloushallintoliiton (2012) tekemässä tutkimuksessa 66 tilitoimistovastaajaa arvioi myös Netvisoria hyvin arvosanoin muun muassa juuri helppokäyttöisyyden ja nykyaikaisuuden osalta. Vertailusta ja tutkimuksesta lukemani asiat vahvistavat vain ajatustani siitä, että ohjelmisto olisi hyvä vaihtoehto toimeksiantajalle.

Toinen ohjelmistovalintani on Fivaldi, jota ehdotan toimeksiantajalleni otettavaksi käyttöön, kun he haluavat siirtyä Tikonista täysin sähköiseen toimintatapaan. Vaikka Netvisorilla tämä onnistuisi erinomaisesti, niin uskon, että hinnoittelu tulisi liian suureksi ongelmaksi juuri pienten asiakkaiden kohdalla. Pahimmassa tapauksessa hinnoittelu voisi jopa karkottaa asiakkaita toisille tilitoimistoille. Tämän vuoksi Fivaldin tarjoama ratkaisu on parempi, koska ohjelmiston kustannusrasitus tulisi toimeksiantajan harteille. Asiakkaalta perittäväksi tulevia maksuja olisivat ainoastaan sähköisestä arkistosta ja asiakkaiden lisäkäyttäjätunnuksista aiheutuvat kulut. Fivaldi on myös Tikoniin verrattuna edullisempi, kun verrataan käyttöönottoon liittyviä kustannuksia ja kuukausimaksuja.

Taloushallintoliiton (2012) tekemässä tutkimuksessa 77 tilitoimistovastaajaa piti Fivaldia nykyaikaisempaan kuin 166 tilitoimistovastaajaa Tikonia. Vaikka vastaajamäärissä olikin eroa, niin tutkimuksen tulokset vahvistavat toimeksiantajan ja itseni ajatuksia ohjelmistoista. Toimeksiantajan mielestä Tikon on vuosien saatossa jäänyt nykyaikaisuudessa jälkeen. Omasta mielestäni Fivaldi puolestaan vaikutti esittelytilaisuuden perusteella nykyaikaiselta ja toimivalta järjestelmältä.

Fivaldin etuna ovat myös sen tarjoamat isännöintipuolen-moduulit. Tällä hetkellä toimeksiantajalla ei ole tarvetta vaihtaa isännöintipuolen ohjelmistoa, mutta mikäli tarve siihen ilmenisi tulevaisuudessa, voitaisiin Fivaldissa ottaa tarvittavat lisäosat käyttöön. Näin ollen vältyttäisiin kahden ohjelmiston kustannuksilta ja käytöltä. Käyttämällä yhtä ohjelmistoa saataisiin yhtenäistettyä yrityksen liiketoimintaa. Fivaldin avulla toimeksiantaja pystyisi sähköistämään taloushallintonsa kokonaan, koska sen avulla pystytään palvelemaan myös pieniä asiakkaita niin, että kustannukset eivät kasaudu heidän päälle.

Esittelytilaisuuden perusteella itselleni jäi myös mielikuva siitä, että ohjelmistotoimittajalla on halu kehittää ja ylläpitää ohjelmistoa, joten siinäkin mielessä se on luotettava valinta.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoitteena oli tutustua markkinoilla oleviin taloushallinnon ohjelmistoihin ja löytää toimeksiantajalle ohjelmisto, jonka avulla voidaan tarjota tilitoimiston asiakkaille uusia palveluita taloushallinnon sähköistymisen myötä. Työn tarkoitus oli vertailla eri ohjelmistotoimittajia ja heidän markkinoimia ohjelmistoja, ja toimeksiantajan valintakriteereiden avulla löytää heille parhaiten soveltuva ohjelmisto. Projektin aikana hyödynnettiin tutkimukselle tyypillisiä keinoja, kuten esimerkiksi havainnointia, haastattelua ja perehtymällä aikaisemmin ohjelmistoista tehtyihin tutkimukseen ja vertailuun.

Työ onnistui hyvin tavoitteiden saavuttamisessa, sillä tutustuin ohjelmistoihin laajasti vertailemalla niitä ja tekemällä työn edetessä esikarsintoja päämäärän saavuttamiseksi. Saavutin päämäärän, vaikka lopulta valitsin kaksi ohjelmistoa, joita suosittelin toimeksiantajalle. Tämä kuitenkin on perusteltua, koska toimeksiantajan asiakkaiden keskuudessa ei ole vielä hirveästi kysyntää sähköiseen taloushallintoon, mutta siihenkin on syytä varautua lähitulevaisuudessa.

Teoriaosuudessa koin tärkeäksi tuoda monipuolisesti tietoa sähköisestä taloushallinnosta, muun muassa hyödyntämällä SWOT-analyysistä tuttuja näkökulmia; vahvuudet, mahdollisuudet, heikkoudet ja uhat. Ennen sähköiseen taloushallintoon siirtymistä tilitoimiston täytyy tuntea sähköisen taloushallinnon edut ja haitat riskien minimoimiseksi. Liian nopeita päätöksiä on vältettävä, koska kyseessä on yritykselle merkittävä asia ja investointi, jonka on tärkeää olla kannattava liiketoimintaa ja sen kehittämistä mietittäessä.

Etujen ja haittojen tuntemisen lisäksi on tiedettävä, miten taloushallinnon prosessit muuttuvat sähköistymisen myötä. Tutustumalla prosesseihin saadaan käsitys siitä, kuinka eri prosessit muuttuvat, kun siirrytään entistä sähköisempään taloushallintoon. Prosessien avulla saa myös kuvan siitä, kuinka mahdolliset työtehtävät muuttuvat esimerkiksi kirjanpidon osalta, kun perinteisesti toteutettu kirjanpidon tallennustyö vaihtuu sähköistymisen myötä enemmän täsmäytysten tekemiseen ja asiakkaiden neuvontaan.

Tutkimalla taloushallinnon prosesseja tarkemmin voidaan myös huomata, minkälaisia etuja sähköistyminen tuo niihin. Esimerkiksi luomalla tarjouspyynnön järjestelmään

asiakkaan tilauksen myötä sitä pystytään suoraan hyödyntämään tilaus- ja toimitusdokumentiksi. Kun tieto löytyy valmiina järjestelmästä, vältetään turhalta työltä tekemällä samat dokumentit useaan kertaan. Mielestäni myös tilitoimistoala on hyvä tuntee, jotta mietittäessä sähköistä taloushallintoa voidaan ottaa huomioon myös alan tulevaisuuden näkymät ja mahdolliset vaatimukset. Taloushallinnon sähköistäminen muuttaa prosesseja nopeammiksi. Työn nopeutumisen tuomat edut muun muassa ajansäästymisen ja lisäarvon tuottamisen muodossa on yritystoiminnalle kannattavaa, koska säästynyt aika voidaan hyödyntää resursoimalla sitä esimerkiksi asiakkaan konsultointipalveluun tai uusien asiakkuuksien hoitamiseen. Parantunut asiakkaan neuvonta voi jopa lujittaa asiakassuhdetta merkittävästi, jolloin asiakas ei lähde vaihtamaan tilitoimistoa niin helposti.

Asiaa ei kuitenkaan voi pohtia ainoastaan tarkastelemalla hyviä puolia vaan huonot puolet on syytä myös ottaa huomioon. Sähköistymisen myötä riskinä on muun muassa kannattavuuden heikentyminen, jos yritys ei mieti omaa hinnoitteluaan. Tuntiperusteinen hinnoittelu on osattava päivittää uudelleen, sillä ajansäästyminen sähköistymisen myötä näkyy heti pienentyneellä tunti-laskutuksena asiakkaalle. Jos hinnoittelua joudutaan uudistamaan, riskinä voivat olla asiakasmenetykset, jos asiakkaalle ei osata perustella oikein hinnan muutoksia.

Ohjelmistovalintaa tehtäessä on huomioitava myös muun muassa ohjelmistotoimittajan halu kehittää ohjelmistoaan tulevaisuudessa. Uuden ohjelmiston hankinta on aina yritykselle suuri investointi niin rahallisesti kuin sen vaatiman työmäärän vuoksi, joten on järkevää selvittää, onko ohjelmistotoimittaja halukas kehittämään ohjelmistoaan koko ajan. Ohjelmistovalinta ei ole onnistunut silloin, jos ohjelmisto ei kehity samaa tahtia taloushallinnon kehityksen kanssa. Jos ilmenee, ettei ohjelmisto pysy kehityksen tahdissa, on ohjelmiston vaihtaminen nopeasti uudelleen edessä. Ohjelmiston vaihto puolestaan kuluttaa sekä työntekijöiden voimavaroja että yrityksen kassavaroja.

Aihe opinnäytetyöhön tuli toimeksiantajan tarpeesta sähköistää taloushallintonsa tulevaisuudessa. Nykyinen ohjelmisto on ollut toimeksiantajalla käytössä jo kauan, mutta he eivät ole enää tyytyväisiä ohjelmistoon. Nykyisillä ohjelmiston ominaisuuksilla ei myöskään ole mahdollista siirtyä sähköiseen taloushallintoon ilman lisäosien ostamista, joten oli perusteltua lähteä vertailemaan eri ohjelmistoja ja etsimään toimeksiantajaa parhaiten palvelevaa järjestelmää. Isännöintipuoli on jo yrityksessä vahvasti sähköistet-

ty, mutta samaa ohjelmistoa ei kuitenkaan ole mahdollista hyödyntää tilitoimistoasiakkaiden kanssa.

Ohjelmistohankinta ei ole lyhyt tai yksinkertainen prosessi, joten aiheeseen oli mielenkiintoista tutustua varsinkin, kun ohjelmistohankinnasta minulla ei ole aikaisempaa kokemusta. Oman osaamisen kehittämisen kannalta oli tärkeää tutustua eri näkökulmista sähköiseen taloushallintoon ja ohjelmistoihin, koska ne ovat jatkuvasti esillä mediassakin. Uskon, että oppimistani asioista voi olla hyötyä tulevaisuudessa esimerkiksi työhaussa.

Työn edetessä vastaan tuli joitakin haasteita. Laaja ohjelmistotarjonta oli yksi niistä. Markkinoilla olevia ohjelmistoja on niin paljon, että se vaikeutti ohjelmien valitsemista. Kaikkia ohjelmistoja ei voinut millään vertailla tämän opinnäytetyön puitteissa. Rajausta lähdin toteuttamaan ensisijaisesti määritettyjen valintakriteerien kautta. Joissakin tapauksissa myös hinta ratkaisi, mutta valinnassa painoi erityisesti ohjelmistojen ominaisuudet, koska esimerkiksi palkanlaskenta-ominaisuuden olemassaolo on välttämätöntä palkanlaskenta-asiakkaiden vuoksi. Ohjelmistojen vertailua hankaloitti se, ettei kaikista ohjelmistoista ollut mahdollisuutta kokeilla demo-versiota, jolloin saisi paremman kuvan ohjelmiston käytettävyydestä ja ominaisuuksista. Kustannusten vertaaminen ei aina ollut yksinkertaista, koska hinnoittelumenetelmät ohjelmistotoimittajien välillä vaihtelivat. Tarjouksissa ilmeni sekä kiinteää kuukausimaksullista hinnoittelua että tapahtumaperusteista hinnoittelua. Näitä eri hinnoittelumenetelmiä on hankala verrata keskenään.

Työni lähdeaineistoni koostuu kirjallisuudesta, Internet-sivustoista, lehtiartikkeleista, ohjelmistoesittelyistä sekä ohjelmistoista aikaisemmin tehdyistä vertailusta ja tutkimuksesta. Pyrin käyttämään työssäni mahdollisimman tuoreita lähteitä, kuitenkin enintään 10 vuotta vanhaa aineistoa. Lähdeaineiston kirjallisuus aiheutti minulle ongelmia, sillä tuoretta kirjallisuutta oli vaikea löytää. Työni yksi lähde on jopa 10 vuotta vanha. Olin kuitenkin heti työn alkuvaiheessa määrittänyt tuon 10 vuoden rajan enkä sitä vanhempaa kirjallisuutta edes harkinnut otettavaksi työni lähteeksi. Vanhempaan kirjallisuuteen tutustuessani suhtauduin siihen kriittisesti ja päivitin sitä mielessäni nykypäivän tilanteeseen. Tietotekniikka ja sähköinen taloushallinto ovat kehittyneet 2000-luvun alusta lähtien paljon, joten lähdeä käytettäessä täytyi huomioida tämä asia. Vaikka taloushallinnon prosessit ovat sähköistyneet vuosien saatossa niin, silti niiden prosessikuvaukset ovat pitkälti pysyneet samoina. Muutoksia on tapahtunut pääasiassa työvaiheiden pois-

tumisen tai yhdistymisen kautta. Mielestäni tämän vuoksi oli perusteltua käyttää työssä jopa 10 vuotta vanhaa kirjallisuutta varsinkin, kun aiheesta ei ole juurikaan julkaistu uudempaa kirjallisuutta.

Työni etenemistä hidasti joidenkin ohjelmistotoimittajien haluttomuus yhteistyöhön. Noin puolet ohjelmistotoimittajista ei vastannut ensimmäiseen yhteydenottooni vaan jouduin ottamaan heihin yhteyttä useampaan kertaan ennen kuin yhteistyö alkoi toimia. Yhdeltä ohjelmistotoimittajalta en kuitenkaan saanut koskaan vastausta. Ohjelmisto, jonka ohjelmistotoimittajaan en saanut yhteyttä, jätettiin pois tarkemmasta vertailusta. Työhön valikoitui kaiken kaikkiaan seitsemän ohjelmistoa, ja kuudesta ohjelmistosta sain lisätietoja ohjelmistotoimittajilta.

Sopivia ohjelmistoja oli lopputarkastelussa neljä ja näistä lopulliseksi valinnaksi kahta ohjelmistoa riippuen, missä sähköistymisen vaiheessa toimeksiantaja on. Sähköistymisestä hyötyy niin asiakas kuin tilitoimisto, mutta päätöksessä täytyi kuitenkin huomioida se, ettei toimeksiantajan tämän hetken asiakkailta ole suurta kysyntää sähköistymisen puolella. Nykyisten asiakkaiden palveleminen myös tulevaisuudessa täytyy varmistaa pitämällä heidät tyytyväisenä. Toimeksiantajalle ei myöskään ole tullut kyselyjä potentiaalisilta asiakkailta sähköisistä palveluista. Sähköistyminen on ollut keskusteluissa paljon, mutta se ei ole kuitenkaan edennyt niin nopeasti kuin ajateltiin 2000-luvulla. Vahvasti kuitenkin näyttää siltä, että sähköisyys alkaa olla pian ajankohtaista myös toimeksiantajalle. Toimeksiantajan on syytä harkita sähköisten toimintatapojen käyttöönottoa ainakin vähitellen.

Ohjelmiston vaihto on pian toimeksiantajalle ajankohtainen, ja tämän työn on tarkoitus antaa heille valmiudet siirtyä sähköiseen liiketoimintamalliin vallitsevan kilpailutilanteenkin vuoksi. Toimeksiantajan on kuitenkin syytä huomioida myös sähköisen liiketoimintamallin tuomat muutokset, sillä työn tehostuessa on syytä pohtia yrityksen hinnoittelupolitiikkaa uudelleen. Mahdollisia asiakkaille tarjottavia lisäpalveluitakin kannattaa myös miettiä, koska niiden avulla on mahdollista saada lisätuloja yritykselle. Työn edetessä minulle syntyikin idea siitä, että mahdollinen jatkotutkimuskohde voisi olla sähköisen toimintatavan tuomat muutokset hinnoitteluun. Toinen jatkotutkimuksen paikka voisi olla sähköisyyden markkinointi asiakkaille, sillä erityisesti pienillä tilitoimistoilla voi olla vaikeuksia markkinoida sähköisyyttä omille asiakkailleen. Heidän

asiakkaina on paljon pieniä toiminimiä, joiden on hankalaa nähdä sähköisyyden tuomat edut liiketoiminnassaan, kun tulojakaan ei tilikausittain ole paljoa.

Kilpailu tilitoimistomarkkinoilla on kovaa, eikä pienen tilitoimiston ole siellä helppo pärjätä. Toimeksiantajan kuitenkin ottaessa haasteen vastaan ja siirtymällä sähköiseen taloushallintoon ainakin asteittain se osoittaa pysyvänsä kehityksen mukana ja huomioivansa monenlaisten asiakkaiden tarpeet. Uskon, että uusi toimintamalli tuottaa myös tulosta tulevaisuudessa ja vie heidän liiketoimintaansa eteenpäin.

LÄHTEET

Aditro. 2013a. Yli 45 vuoden kokemus palkanlaskennan, henkilöstö- ja taloushallinnon alalla. Luettu 21.3.2013.

<http://www.aditro.fi/me-olemme-aditro/yli-45-vuoden-kokemus>

Aditro. 2013b. Toimitusmallit. Luettu 21.3.2013.

<http://www.aditro.fi/me-olemme-aditro/toimitusmallit>

Aditro. 2013c. Ohjelmistoina. Luettu 21.3.2013.

<http://www.aditro.fi/me-olemme-aditro/toimitusmallit/ohjelmistoina>

Aditro. 2013d. Pilvipalveluna. Luettu 21.3.2013.

<http://www.aditro.fi/me-olemme-aditro/toimitusmallit/pilvipalveluna>

Aditro. 2013e. Tikon Ohjelmistot. Luettu 21.3.2013.

<http://www.aditro.fi/tikon>

Finnvalli. 2012. Skaalautuva järjestelmä pienille tilitoimistoille. Luettu 21.12.2012.

<http://www.finnvalli.fi/fivaldi-pienille-tilitoimistoille?parent=fivaldi-pienille-tilitoimistoille>

Finnvalli. 2013a. Fivaldi on joustava kokonaisjärjestelmä. Luettu 5.4.2013.

<http://www.finnvalli.fi/fivaldi-moduulit?parent=fivaldi-moduulit>

Finnvalli. 2013b. Oy Finnvalli Finland AB. Luettu 5.4.2013.

<http://www.finnvalli.fi/Yritys>

Granlund, M. & Malmi, T. 2004. Tietotekniikan mahdollisuudet taloushallinnon kehittämisessä. Helsinki: WSOY.

Helanto, L., Kaisaniemi, T., Koskinen, K., Kuntola, K. & Siivola, M. 2013. Taloushallinto. Nyt. Tilitoimistoammattilaisen opas sähköiseen taloushallintoon. 1. painos. Saarijärvi: ProCountor International Oy.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

Lahti, S. & Salminen, T. 2008. Kohti digitaalista taloushallintoa – sähköiset talouden prosessit käytännössä. Juva: WSOY.

Lehtonen, A. 2013. Netvisor -ohjelmisto. Esittely. Tili- ja isännöintikeskus T.I.K. Oy 19.3.2013. Tampere.

Lemonsoft. 2012. Yritysohjelmistot. Luettu 23.11.2012.

http://www.lemonsoft.fi/sites/lemonsoft.fi/files/lemonsoft_yleisesite_lowres_id_2519.pdf

Lemonsoft. 2013. Tietoa meistä. Luettu 8.4.2013.

<http://www.lemonsoft.fi/tietoa-meist%C3%A4>

- Linja-aho, V. 2010. Laskutus ja kirjanpito kuntoon selainpohjalta. MicroPC 5/2010, 32–35.
- Maestro. 2012a. Konesalipalvelu. Luettu 23.11.2012.
<http://www.maestro.fi/palvelut/konesalipalvelu>
- Maestro. 2012b. Yleiskuvaus. Luettu 23.11.2012.
<http://www.maestro.fi/ratkaisut/yleiskuvaus>
- Maestro. 2013a. Markkinoiden kattavin kokonaisuus. Luettu 5.4.2013.
<http://www.maestro.fi/ohjelmistot/markkinoiden-kattavin-kokonaisuus>
- Maestro. 2013b. Yritysesittely ja luvut. Luettu 5.4.2013.
<http://www.maestro.fi/yritysesittely-ja-luvut>
- Metsä-Tokila, T. 2009. TEM Toimialapalvelu. Toimialaraportit. Taloushallinnon palvelut. Luettu 14.11.2012.
http://www.tem.fi/files/24829/Taloushallinto2009_web.pdf
- Mäkinen, L. & Vuorio, B. 2002. Taloushallinnon nettivallankumous. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Netvisor. 2013a. Visma Solutions Oy. Luettu 5.4.2013.
<http://www.netvisor.fi/fi/yritys/netvisor%20oy>
- Netvisor. 2013b. Hyviä uutisia yrityksesi liiketoimintaan! Luettu 5.4.2013.
http://www.netvisor.fi/hyvatuutiset&utm_source=vismafrontbanner
- Netvisor. 2013c. Netvisor – sähköinen taloushallinto. Turvallinen web-pohjainen ratkaisu. Luettu 19.4.2013.
<http://www.netvisor.fi/fi/Palvelut/>
- Parviainen, J. toimitusjohtaja. 2013. Fivaldi -ohjelmisto. Esittely. Tili- ja isännöintikeskus T.I.K. Oy 21.3.2013. Tampere.
- Procountor. 2012. Sähköisen taloushallinnon tuoteperhe. Luettu 26.11.2012.
<http://www.procountor.com/tuotteet/tuoteversiot/>
- ProCountor. 2013. Mitä tarkoittaa lyhenne SaaS? Entä ASP? Luettu 19.4.2013.
<http://www.procountor.com/tuotteet/usein-kysyttya/saas-asp/>
- Suomen Yrittäjät. 2012. Sähköinen taloushallinto. Luettu 11.12.2012.
<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/sahkoinentaloushallinto/#mitaon>
- Suomen Yrittäjät. 2013. Sähköisen taloushallinnon hyödyt. Luettu 6.1.2013.
<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/sahkoinentaloushallinto/#hyodyt>
- Taloushallintoliitto. 2012. TAL-IT2012 Tilitoimistojen ohjelmistot. Luettu 8.4.2013.
<http://www.taloushallintoliitto.fi/taloushallintoliitto/ajankohtaista/tutkimuksia/tal-it2012-tilitoimistojen-ohjel/>

Tilastokeskus. 2013. Toimialaluokitus 2008. Luettu 14.11.2012.
<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/910-2008/69201.html>

Tili- ja isännöintikeskus T.I.K. Oy. 2012. Yritysesittely. Luettu 31.10.2012.
<http://www.tik.fi/yritys>

Visma. 2012a. Toiminnallisuudet. Luettu 26.11.2012.
<http://www.visma.fi/Ohjelmistoratkaisut/Ohjelmistot/Visma-Econet/Toiminnallisuudet/>

Visma. 2012b. Laajennettavuus. Luettu 26.11.2012.
<http://www.visma.fi/Ohjelmistoratkaisut/Ohjelmistot/Visma-Econet/Laajennettavuus/>

Visma. 2013. ASP – Sovellusvuokraus. Luettu 15.4.2013.
<http://www.visma.fi/Ohjelmistoratkaisut/Ohjelmiston-hankinta/Sovellusvuokraus-ASP/>